

Hlas

Nového Mesta

Ročník XXIII. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA - NOVÉ MESTO, 1-2/2013

Školy si obzrú budúcich prvákov

Rozpočet máme vyrovnaný

Keď z kôpok rastú kopy...

Práca vo vinici si žiada srdce

Milí Novomešťania!

Posledné mesiace počúvame stále viac o šetrení a sústavnom ťahovaní si opaskov. Akoby nám všetci hovorili: „Idú zlé časy, čakajte od nás menej.“

Je správne, ak ľudia v čase krízy šetria, lebo sa pripravujú na to, že môže byť ešte horšie. Som však presvedčený, že z pohľadu samosprávy šetrenie nie je o tom, že niečo neurobíme. Nemôže byť šetrením, že bude menej uprataných ulíc, že obec neopraví školu, nepokúsi sa nájsť peniaze pre ľudí v núdzi a podobne. Podobné „úspory“ sa každému hospodárovi čoskoro vrátia.

Nové Mesto si doteraz odkladalo peniaze takmer každý rok. Na rozdiel od iných samospráv tak dnes neriešime otázky, kde si požičať, ako splatiť úvery. Práve naopak. V roku 2013 máme pripravené peniaze, ktoré použijeme na dobudovanie škôlky, rekonštrukciu klubu dôchodcov, na nové ihriská, obnovenie parku. Máme naplánované investície do škôl - na viacerých vymeníme okná, opravíme a zateplíme strechy, zlepšíme systém kúrenia. Inými slovami, znížime náklady na energie, zlepšíme kvalitu prostredia a ľuďom dáme prácu.

Zároveň zachováme všetky klady sociálneho systému - príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok pre rodiny, ktorým nastúpi prváčik do školy, príspevok na letnú detskú rekreáciu pre deti zo sociálne slabších rodín či jednorazovú výpomoc obyvateľom v hmotnej núdzi.

Zmenou v roku 2013 bude ďalšie posilnenie priestoru na spolurozhodovanie obyvateľov Nového Mesta o ich štvrtiach. O využití časti peňazí budete môcť rozhodovať v rámci takzvaného participatívneho rozpočtu vy sami. Považujem totiž za správne, aby ste mali možnosť ovplyvniť dianie okolo seba nielen raz za štyri roky. Verím, že aj vďaka nášmu spoločnému úsiliu budeme môcť na konci roka povedať, že Bratislava - Nové Mesto je opäť o čosi lepším miestom na život.

Rudolf Kusý

Z obsahu čísla:

V čom sa školy odlišujú

str. 4

Učenie plné zážitkov

str. 8

Je krásne pomáhať bábätkám

str. 10

O parku v Novej dobe

str. 16

Zaujímavá architektúra

str. 17

Zima bude patriť deťom

str. 19

Obálka: Kolibskí žiaci sa tešia z nových tried a telocvične

Snímka František Rajecký

Vydáva Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tla@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 25. 1. 2013,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
podpredsedníčka: Ing. Jana Škutková,
šéfredaktor: Vladimír Margolien,
členovia: Ing. Branislav Feješ, JUDr. Tomáš Korček,
Ing. arch. Otto Novitzký, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčín.
Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.
Grafická úprava: Martin Lovas.
Tlač: WELTPRINT, s.r.o. **Náklad:** 23 200 výtlačkov.
Číslo 1-2/2013. EV 3920/2009

Február plný smiechu

Fašiangy, Turíce... Prichádza neodmysliteľná tradičná zábava. Akáže by to bola zima, keby sa deti nevyšantili na poriadnom fašiangovom karnevale! Všetky princezné, víly i čarodejnice, vodníkov, šašov i strašidielka srdečne pozývame hneď na niekoľko veselých detských popoludní, kde nuda určite nehrozí. Mestská časť ich pripravila v Kultúrnom stredisku na Vajnorskej a v Kultúrnom dome na Kramároch.

Viac informácií nájdete na str. 19.

Darček pre školákov z Koliby

Novú telocvičňu a dve triedy slávnostne otvorili krátko pred vianočnými prázdninami v Základnej škole na Jeseníovej ulici.

„Po osemdesiatich rokoch od založenia našej školy sme dostali najkrajší vianočný darček, aký si vieme predstaviť. Je to dôkaz, že zázraky sa skutočne dejú,“ povedala riaditeľka školy Zuzana Saliniová. Počet žiakov tejto školy v posledných rokoch vzrástol najmä vďaka novej zástavbe na Kolibe, preto nové priestory na vyučovanie škola skutočne potrebovala. A keďže doteraz musela pre svojich žiakov prenajímať telocvičňu v iných školách, vyriešil sa aj ďalší dlhoročný problém. Starosta Nového Mesta Rudolf Kusý zdôraznil, že ide o spoločný výsledok – tak samospráva, ktorá investíciu vo výške 150-tisíc eur financovala, ako aj

žiacov a pedagógov, ktorí museli zvládnuť doterajšie podmienky. V neposlednom rade poďakoval starosta rodičom za výrazný príspevok na vybavenie novej telocvične a tried. „Máme pripravené projekty a naplánované peniaze na ďalšie investície do našich škôl a škôlok. V najbližších dvoch rokoch chceme ešte stihnúť čo najviac,“ uviedol Rudolf Kusý. O tom, že rekonštrukcia škôl je prioritou mestskej časti, svedčí aj schválený rozpočet na rok 2013. Základnú školu na Jeseníovej navštevuje v školskom roku 2012/2013 spolu 239 žiakov. Sú hrdí na výborné výsledky – v minulom školskom roku dosiahla škola najlepší prospech spomedzi všetkých základných škôl v správe mestskej časti Nové Mesto.

Ján Borčín

Snímky František Rajecký

Oskar sa narodil v prvej sekunde

Hneď v prvej sekunde roka 2013 sa v nemocnici na Kramároch narodil prvý novomestský novorodenec. Volá sa Oskar, v čase pôrodu vážil 2710 gramov a meral 46 centimetrov. Pôrod podľa lekárov prebehol bez väčších problémov. „V sále vládla slávnostná atmosféra. Bola to taká malá oslava príchodu nového roka, a zároveň aj môjho synčeka na svet,“ povedala šťastná mamička, Bratislavčanka Vladimíra. Oskar je už jej druhé dieťa.

Novorodencovi a jeho matke prišiel zablahoželať 2. januára priamo do nemocnice aj starosta Rudolf Kusý. Oskarovi priniesol ako „štartovné“ do života finančný dar 200 eur a darčeky od mestskej časti, mamičke bonboniér. „Prajem mu predovšetkým veľa zdravia a nech mu zostane aj ten pokoj a pohoda, ktorými nás privítal počas návštevy,“ povedal.

Meno Oskar vybrala pani Vladimíra pre svojho syna aj podľa slnka, ktoré mnohí volajú práve týmto menom. „Slnko – to je svetlo, energia, zdravie. Keď slnko svieti, ľudia sú veselší. Nech ho teda slnko sprevádza celý život,“ popriala svojmu dieťaťu. (bor)

Zápisy prvákov budú 8. a 9. februára

Zápisy nových prvákov do ôsmich základných škôl v správe našej mestskej časti na školský rok 2013/2014 budú v piatok 8. februára (od 14. do 18. h) a v sobotu 9. februára (od 8. do 12. h).

Zákonní zástupcovia detí, ktoré do 31. augusta 2013 dovŕšia šiesty rok veku a detí, ktorým bol odložený začiatok povinnej školskej dochádzky o jeden rok, sú povinní prihlásiť ich na zápis do školy podľa trvalého bydliska dieťaťa. Na zápise sa dozvedia všetky potrebné informácie aj rodičia detí, ktoré šiesty rok dovŕšia

od 1. septembra do 31. decembra 2013 a chcú požiadať o predčasné zaškolenie dieťaťa.

Na zápis si rodič musí priniesť občiansky preukaz alebo iný doklad, ktorý potvrdzuje, že je zákonným zástupcom dieťaťa, rodný list dieťaťa a podľa potreby doklad o jeho zdravotnom stave. Podrobnejšie informácie poskytne riaditeľ alebo zástupca školy. Zapišať treba aj telesne postihnuté deti, aby bolo možné včas zabezpečiť ich vhodné zaškolenie alebo prijať ďalšie opatrenia (napr. zaradenie do príslušného druhu a typu školy pre deti vyžadujúce si osobitnú starostlivosť alebo oslobodenie od dochádzky do školy).

Čo ponúkajú novomestské školy

ZŠ s MŠ CÁDROVA 23

Škola sa profiluje na vyučovanie cudzích jazykov, environmentálnu, telesnú a športovú výchovu. Ako jediná v Bratislave poskytuje výučbu anglického i francúzskeho jazyka už od 1. ročníka. Ponúka aj výučbu iných cudzích jazykov podľa výberu rodiča. Jazyky vyučujú kvalifikovaní učitelia a francúzski lektori. Žiaci môžu navštevovať rôzne krúžky, napr. varenie, hra na hudobnom nástroji, výtvarný krúžok, pohybové hry, konverzácia v cudzích jazykoch.

Telefón 02/20 275 591/3,
riaditel@zscaba.sk

ZŠ s MŠ ČESKÁ 10

Prváčikovia majú možnosť učiť sa anglický jazyk, na 2. stupni sa vyučuje aj ruština. Rozšírené vyučovanie hudobnej výchovy ponúka i osvojovanie si hry na zobcovú flautu. Škola spolupracuje s Vysokou školou múzických umení a pôsobí na nej hudobné oddelenie Základnej umeleckej školy Háľkova. Je zapojená do projektov Infovek, Škola podporujúca zdravie, Comenius, Správaj sa normálne, Legenda o rytieroch spod Sitna, Hudobná akadémia, Baterky na správnom mieste, Modrá škola, Moja familia.

Telefón 02/44 372 631,
ikopaskova@centrum.sk

ZŠ s MŠ JESÉNIOVA 54

„Škola štyroch ročných období a rodinnej pohody“ sa nachádza v krásnom prostredí lesoparku a je školou rodinného typu. Dobrá atmosféra a výborné vzťahy medzi učiteľmi, žiakmi a rodičmi podporujú vývoj osobnosti dieťaťa. Z cudzích jazykov sú povinné anglický a nemecký jazyk, oba sa vyučujú od 1. ročníka. Aj krúžková činnosť je bohatá - roztľieskavačky, výtvarný, keramický, relaxačný, fotografický, basketbalový, futbalový, rozprávkovovo-tvorivý, spevácky, internetový, počítačový, divadelný a anglický krúžok, hokejbal, zumba, tanečná príprava.

Telefón 02/54 654 594,
zuzana.salini@post.sk

ZŠ KALINČIAKOVA 12

Už desaťročia je špecifikom školy športová príprava so zameraním na ľadový

hokej a futbal. Pri výchove talentovaných hokejistov spolupracuje škola s HC Slovan Bratislava, výchova nádejných futbalistov sa opiera o spoluprácu s klubmi pod pôsobnosťou Bratislavského futbalového zväzu. Výber do hokejových tried a prípraviek z radov mladších žiakov sa uskutočňuje na prelome apríla a mája, do futbalových tried koncom mája. Na škole sú i žiaci orientovaní na všeobecnú športovú prípravu. Cudzí jazyky sa vyučujú od 1. ročníka. V oblasti záujmovej činnosti dominuje šport, výpočtová technika a výtvarné umenie.

Telefón 02/44 461 382,
riaditel@skolakalina.sk

ZŠ s MŠ ODBORÁRSKA 2

Škola presadzuje individuálny prístup k žiakom, ale i multikultúrne prostredie, lebo ju navštevujú žiaci rôznych národností. Poskytuje rozšírené vyučovanie výtvarnej výchovy a anglického jazyka od 1. ročníka, výučbu španielskeho a nemeckého jazyka od 3. ročníka. Je zaradená do experimentálneho overovania vyučovania cudzích jazykov metódou CLIL. Pripravuje žiakov na štúdium v zahraničí, na bilingválnych gymnáziách a stredných školách umeleckého zamerania. Je zapojená do projektov Spoznajme sa navzájom, Socrates, Infovek, Zdravá škola. Mimoškolskú činnosť obohacujú krúžky spevu, tanca, cudzích jazykov, športové krúžky, krúžky módnej tvorby detí, orientačného behu, ekológie a turistiky.

Telefón 02/49 202 611,
danekova1@post.sk

ZŠ s MŠ RIAZANSKÁ 75

Škola využíva pri vzdelávaní najmodernejšie metódy rozvíjajúce tvorivosť, samostatnosť a sebahodnotenie žiakov - zážitkové učenie. Posilnená je výučba hlavných predmetov - matematika, slovenský jazyk. Od 1. ročníka sa vyučuje angličtina, od 3. ročníka druhý cudzí jazyk (nemecký, španielsky - podľa záujmu). V rámci CLIL metódy sa prvky cudzieho jazyka prelínajú aj v matematike, prírodovede, vlastivede a výtvarnej výchove. K dispozícii sú kvalitne vybudované počítačové učebne. V spolupráci so SZUŠ Art Pegas rozvíja škola umeleckú činnosť (výtvarná, hudobno-

dramatická, hudobná, folklórna), má triedy zamerané na futbal a tenis. Je zapojená do projektov Zelená škola, Infovek, Škola, ktorej to myslí, Rytieri spod Sitna.

Telefón 02/44 253 122,
riaditel@zsriazanska.sk

ZŠ s MŠ SIBÍRSKA 39

Pre školu je typické vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka, informatiky a environmentálnej výchovy. Hodiny telesnej výchovy v prvých ročníkoch sú obohatené tanečno-športovými prvkami a v prípade záujmu otvorí škola športovo-tanečnú triedu v spolupráci s profesionálnym klubom Hydrorock. Po vyučovaní sa deti môžu učiť angličtinu so zahraničným lektorom a čínsky jazyk v spolupráci s Confucius Institute. Škola je zapojená do viacerých projektov, napr. v rámci environmentálnej výchovy a podpory zdravého životného štýlu. Má bohatú krúžkovú činnosť.

Telefón 02/44 253 786,
partelova@sibirska.sk

ZŠ s MŠ ZA KASÁRŇOU 2

Škola poskytuje kvalitnú výučbu jazykov od 1. ročníka. Povinný je anglický alebo nemecký jazyk, od 3. ročníka si žiaci volia ešte angličtinu, nemčinu (pri dostatočnom záujme aj ruštinu, taliančinu). V rámci krúžkov sa vyučuje angličtina, nemčina, ruština, taliančina a japončina. Výučba jazykov je posilnená zahraničnými lektormi. Žiaci od 1. ročníka pracujú s počítačom a internetom. Úspechy dosahujú stredisko športovej gymnastiky (majsterky SR), športové krúžky futbalu, krasokorčuľovania a plávania, hudobná a výtvarná výchova, mladí novinári, folklórny súbor Slniečko. Školský program INPP, CLIL, Európska škola, Comenius a Legenda o rytieroch spod Sitna patria k ďalším projektom.

Telefón 02/44 250 803,
riaditel@zszakasba.sk

Viac o ponuke základných škôl sa dozviete na stránke www.banm.sk

Od 15. februára do 15. marca budú v Novom Meste prebiehať zápisy detí do materských škôl. Podrobnejšie informácie nájdete rovnako na stránke www.banm.sk, alebo ich získate priamo u riaditeľov MŠ.

Budeme hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom

Novomestská samospráva bude tento rok hospodáriť s vyše 20,7 miliónmi eur. Výdavky budú rovnaké ako príjmy. Vyrovnaný rozpočet na rok 2013 schválilo miestne zastupiteľstvo Nového Mesta v decembri na svojej poslednej vlnajšej schôdzi. Rozpočet je v porovnaní s minuloročným posledným upravovaným rozpočtom vyšší o 1,6 milióna eur.

Viacere školy a škôlky čaká obnova, peniaze sú pripravené na revitalizáciu ihrísk, športovísk a parkov, zmodernizujú sa ďalšie kluby dôchodcov. Bežné výdavky a príjmy predstavujú 15,6 milióna eur. Kapitálové výdavky sú naplánované v objeme 5,1 milióna eur, kapitálové príjmy dosiahnu 2,9 milióna eur, rozdiel vo výške 2,3 milióna sa pokryje z rezervného fondu. V kapitálových i bežných výdavkoch ide už tradične najviac peňazí na vzdelávanie. Spolu vyše 8,5 milióna eur.

„Dodržali sme hlavnú zásadu – zabezpečenie vyrovnaného rozpočtu. S cieľom udržať vyrovnaný bežný rozpočet sme krátili požiadavky jednotlivých správov kapitol i rozpočtových organizácií,“ vysvetlila vedúca hospodárskeho a finančného oddelenia na Miestnom úrade Bratislava - Nové Mesto Jana Ondrová.

Prioritou sú školy

Prioritou tohto roka bude obnova škôl a škôlok. Na jej financovanie pôjdu státisíce eur, pričom sa nepočíta len s peniazmi z vlastnej kasy, ale aj s eurofondmi. Základná škola na Odborárskej ulici doštane vynovenú telocvičňu, viacere škô-

ly a škôlky čaká rekonštrukcia strechy, zateplenie budovy, výmena okien, ale aj obnova interiéru či nová kotolňa.

V rámci projektu Integrovaná stratégia rozvoja mestských oblastí (aj s pomocou eurofondov) je na programe rekonštrukcia škôl na Odborárskej, Za kasárňou, Českej i Riazanskej.

„Z roka na rok sa nám darí vyčleňovať čoraz viac peňazí na modernizáciu škôl. Chceme vytvoriť deťom a učiteľom dôstojné podmienky na vzdelávanie,“ povedal starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Vyššie dotácie

Viac peňazí príde do škôl aj prostredníctvom zvýšených dotácií, ktoré poslanci schválili v novom všeobecne záväznom nariadení škôlkam a školským družinám na rok 2013. Mestská časť zvýšila dotáciu na dieťa v materskej škole o 50 eur (z 1250 na 1300 eur) a na žiaka v školskom klube o 20 eur (z 300 na 320 eur). Zvýšené finančné prostriedky budú účelovo viazané – riaditelia škôl ich použijú na platy učiteľov v škôlkach a vychovávateľov v družinách. Dotácia pre školské jedálne na budúci rok zostáva nezmenená – 150 eur na žiaka.

Materské školy v správe mestskej časti Bratislava - Nové Mesto navštevuje 1016 detí, do školských klubov chodí 1198 žiakov základných škôl.

Nové pozemky na parkovanie

Zastupiteľstvo sa venovalo aj zlej situácii s parkovaním v lokalite Nobelova – Odborárska. Nedostatok parkovacích miest rieši mestská časť kúpou pozemkov, keďže v tejto oblasti nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, na ktorej by mohla vybudovať parkovisko.

Poslanci odsúhlasili kúpu pozemkov s rozlohou 3 621 m² s kúpou cenou 10 eur za meter štvorcový a ďalších pozemkov s rozlohou 5 735 m² v cene 0,50 eura za meter štvorcový. Celková cena predstavuje 46 893 eur vrátane DPH.

Tieto priestory budú slúžiť ako parkovisko asi pre 90 áut. S ich využitím počíta mestská časť aj po spustení novej parkovacej politiky, prevažne na rezidenčné

parkovanie. Súčasťou kupovaných pozemkov sú i predzáhradky pred obytnými domami.

Čo ďalšie nájdete v rozpočte

- Revitalizácia ihrísk, modernizácia jednotlivých detských prvkov, športovísk (380 000 eur)
- Rekonštrukcia klubov dôchodcov na Športovej a Sibírskej ulici (64 tisíc + 60 tisíc eur)
- Revitalizácia Ludového námestia (306 747 eur = štátny rozpočet + eurofondy + 53 895 eur spoluúčasť Nového Mesta)
- Rekonštrukcia Komunitného centra Ovrucká (211 107 eur = štátny rozpočet + eurofondy + 49 758 eur spoluúčasť Nového Mesta)
- Revitalizácia parku na Rešetkovej a Osadnej (293 045 eur = štátny rozpočet + eurofondy + 14 652 eur spoluúčasť Nového Mesta)
- Revitalizácia Gaštanice (276 264 eur = štátny rozpočet + eurofondy + 13 813 eur spoluúčasť Nového Mesta)
- Revitalizácia parku na Háľkovej (220 000 eur = štátny rozpočet + eurofondy + 11 000 eur spoluúčasť Nového Mesta)

Pokračovanie na s. 6

Dokončenie zo s. 5

- Budovanie venčísk pre psy, oplotenie (24 000 eur)
- Kuchajda – čistenie prírodného kúpaliska, nové smetné koše, nákup drevín a kríkov, dezinfekcia komárov atď. (142 600 eur)
- Činnosť a prevádzka klubov dôchodcov (131 538 eur), finančná výpomoc a obedy pre dôchodcov (199 320 eur), opatrovateľská služba (189 140 eur), finančné príspevky rodinám a deťom (100 460 eur), finančná pomoc občanom v hmotnej núdzi (17 340 eur)
- Oprava a údržba ciest a chodníkov (291 707 eur)

Ján Borčín

Ilustračné snímky František Rajecký

Súť až na „Račko“, sledujte www.banm.sk

V poslednom minuloročnom vydaní Hlasu Nového Mesta sme vás informovali o chystanej súťaži na revitalizáciu parku na Račianskom mýte. V čase redakčnej uzávierky tohto vydania finalizovala naša mestská časť prípravu verejného obstarávania. Všetky potrebné informácie o súťaži nájdete na internetovej stránke www.banm.sk.

V oznámení o verejnom obstarávaní sú špecifikované podrobné podmienky účasti aj informácie, akým spôsobom si možno vyzdvihnúť súťažné podmienky.

Nové Mesto má novú vicestarostku

V utorok 8. januára 2013 poveril starosta Rudolf Kusý poslankyňu Annu Jánošovú funkciou zástupkyne starostu mestskej časti Bratislava – Nové Mesto. Urobil tak na základe zmeny zákona o Bratislave. Anna Jánošová je dlhoročnou poslankyňou miestneho zastupiteľstva v Novom Meste, mandát vykonáva už piate volebné obdobie. V novej funkcii vicestarostky sa bude venovať agende životného prostredia. „V spolu-

práci s odborníkmi z miestneho úradu sa sústreďíme najmä na revitalizáciu parkov a verejných priestranstiev,“ povedala nová zástupkyňa starostu. Agenda životného prostredia je jej blízka. V tomto volebnom období bola ustanovená do funkcie predsedníčky komisie dopravy, životného prostredia a ochrany verejného poriadku.

Ján Borčín

Snímka František Rajecký

Predstavujeme členov miestneho zastupiteľstva

Jozef Bielik

Kde robíme chybu, súdruhovia?

Prečo po každých voľbách nadávame a tvrdíme, že aj tak všetci len kradnú? Vyberáme si nesprávnych zástupcov, alebo sa nevedomky dopúšťame inej chyby? A sú vôbec krajiny, kde sú ľudia spokojní? Čo robia Dánsko, Fínsko, Nový Zéland, Švédsko, Švajčiarsko,

Austrália, Nórsko či Kanada lepšie ako my? Všetci to poznáme: máme síce vymoženosť prečítať si na internetovej stránke úradu či obce, akú nevýhodnú zmluvu za nás uzavreli, ale nemáme možnosť dosiahnuť nápravu. Výsledkom je rezignácia a apatia.

Dá sa s tým vôbec niečo robiť? Áno, dá, a nemusíme priťom meniť svet, Európsku úniu ani slovenskú vládu. Zaoberať sa aj bez zmeny zákonov, a to priamo vo svojej obci. Ako predseda finančnej komisie našej mestskej časti zodpovedne môžeme vyhlásiť, že peňazí máme v rozpočte dosť (20,497 miliónov) a nie sme odkázaní na dary od EÚ ani na zradné omrvinky od pochybných sponzorov. Treba nám len hospodáriť tak ako vo vlastnej domácnosti. Nehľadáme už zbytočne ideálnych a nekorumpovateľných zástupcov ľudu. Nástrahám súčasného systému, ktorému chýba účinná kontrola, by po čase možno neodolala ani svätá Matka Tereza.

Podme konečne zmeniť systém! Zavedme v našej mestskej časti zásadu – po vzore fungujúcich krajín, že aspoň nejakú časť obecných financií, kde je to možné bez problémov, účtujeme rozdelíme priamo na naše sídliská a štvrte. Tam si všetko ľahko dokáže-

me skontrolovať. A, samozrejme, každá štvrť si zasluhuje poslanca, ktorý v nej aj naozaj býva. Vo svojej štvrti sa my, obyvatelia, dokážeme osobne stretnúť na schôdzi a priamo sa môžeme zapojiť do rozhodovania. Tak ako sa to robí v povestnom Švajčiarsku. Sami najlepšie určíme, v akom pomere použijeme naše peniaze na lepšie cesty a chodníky, na budovanie parkovacích miest, zavlažované anglické trávniky, záhony tulipánov alebo na - okrskára. Ten bude udržiavať trvalú čistotu okolo kontajnerových stojísk i všade inde a svojou neustálou prítomnosťou na ulici navyše prispeje aj k zlepšeniu disciplíny psičkárov a k dodržiavaniu verejného poriadku, lebo nespratníkov najskôr slušne upozorní a ak to nepomôže, zavolá mestskú alebo štátnu políciu.

Jozef Bielik

Kontakt: jozef.bielik.poslanec@gmail.com

Pri štedrovečernom stole zasadli spoločne

Viac než 120 osamelých Novomešťanov prijalo pozvanie starostu na slávnostnú večeru v piatok 21. decembra v Stredisku kultúry na Vajnorskej.

Podávali sa tradičné vianočné jedlá, medzi ktorými nemohli chýbať kapustnica, vyprážaná ryba či zemiakový šalát. Všetkých prítomných hostí potešila mestská časť milým prekvapením, aby nikto nezostal neobdarovaný. Tradičnými slovenskými koledami sa o príjemnú náladu postarala hudobná skupina Kuštárovci.

„Starým zvykom je tráviť Vianoce v kruhu rodiny. Tým, ktorí cez sviatky nemôžu byť so svojimi blízkymi, snažíme sa v Novom Meste vytvoriť slávnostnú atmosféru my,“ povedal starosta Rudolf Kusý a svoje slová doplnil želaním

pevného zdravia, spokojnosti a dobrých medziľudských vzťahov.

Duchovný rozmer večera podčiarkla návšteva bratislavského arcibiskupa, metropolitu Stanislava Zvolenského (na obr. vľavo). Prihovoril sa Novomešťanom, poprial im príjemné sviatky a slávnostnú večeru uviedol spoločnou modlitbou.

Jana Škutková
Snímka František Rajecký

Príspevok na bohatšie sviatky

Novomestskí obyvatelia, ktorí sa ocitli vo finančnej núdzi, dostali aj tento rok jednorazové vianočné prílepenie. Mestská časť vyčlenila vyše 21-tisíc eur a príspevok v rozpätí od 30 do 70 eur si rozdelilo 574 Novomešťanov. Príspevok dostali občania odkázaní na dávku v hmotnej núdzi od

štátu – dôchodcovia, rodiny s nezamestnanými rodičmi či osamelé matky s deťmi. Najväčšiu skupinu tvorili osamelí dôchodcovia, ktorých mesačný dôchodok nepresahuje hranicu 340 eur a je ich jediným príjmom.

(red)

V stredu 5. decembra slávnostne odštartovali Vianoce v Novom Meste. Pred budovou miestneho úradu na Junáckej starosta s prednostom rozsvietili vianočný stromček. Mestská časť opäť vsadila na svoju živú borovicu, ktorá rastie priamo pred budovou úradu. Vianočnú atmosféru umocnili žiaci zo Základnej školy na Českej - zaspievali a zahrali tu krásne koledy.

Mikuláš v Novom Meste nadeľoval vo veľkom. Jeho darčkové „turné“ sa začalo hneď ráno na miestnom úrade, pokračovalo v jasiach a školách, kam sa presúval s konským záprahom, a vyvrcholilo pred plnou sálou v Stredisku kultúry na Vajnorskej. Tam na vyše tristo detí čakal aj kúzelník a bábkové divadlo.

Súť až o najkrajší vianočný stromček

Každý z novomestských klubov seniorov sa v závere roka snažil vytvoriť pre svojich členov príjemnú vianočnú atmosféru,

a tak radi prijali výzvu do súťaže o najkrajší vianočný stromček. Porota navštívila všetkých osem klubov, aby zhodnotila originalitu výzdoby. Mala náročnú úlohu, pretože každý stromček bol niečím výnimočný. Po dlhom zvažovaní nakoniec porotcovia rozhodli o víťazstve Klubu dôchodcov na Športovej ulici. V prospech ich stromčeka hovoril najmä fakt,

že každá jedna z 94 ozdôb bol vlastnoručne vyrobený originál. „Naši členovia vyrábali ozdoby rôznymi technikami – háčkovaním, paličkovaním, frivolitkovaním či rišelié. Zvolili sme jednofarebné zdobenie, bielu farbu, ktorá je trendom tohtoročných Vianoc,“ povedala vedúca klubu zo Športovej Jolana Zvarová. Vlni uprednostnili fialovo-bielu kombináciu, predvlni červené ozdoby.

(bor), snímka František Rajecký

Spoločnými silami

V materskej škole na Šancovej ulici sa deti tešia z vynoveného dvora. Počas letných a jesenných mesiacov minulého roka tu vybudovali chodník, plochy pod preliezačkami pokryli bezpečným mäkkým podkladom z drevenej štiepky a postavili novú šmykľavku.

Za úpravami stála iniciatíva rodičov, ktorí požiadali mestskú časť o podporu a spoluprácu. Impulzom sa stal úraz dieťaťa po páde z preliezačky, aj keď našťastie nemal vážnejšie následky. „Uvedomili sme si, že povrchy pod konštrukciami sú tvrdé a kvôli bezpečnosti našich detí s tým rýchlo musíme niečo urobiť. Aj ďalšie prvky na školskom dvore boli už poškodené, a tak sme pripravili projekt, ktorý mal všetky nedostatky odstrániť. Časť peňazí sme mali z rodičovských príspevkov, ďalšiu finančnú výpomoc

poskytla mestská časť,“ hovorí Mgr. Ján Hefty, predseda rodičovského združenia a tiež občianskeho združenia, ktoré funguje pri materskej škole na Šancovej. Rodičia podali prostredníctvom školy žiadosť s projektom, kde boli predpokladané činnosti vyčíslené. Aj keď rekonštrukčné práce pôvodne neboli zahrnuté do plánu, starosta a členovia zastupiteľstva ocenili účasť rodičov a schválili finančný príspevok na úpravy vo výške 4700 eur.

„Pochopilism, že školy a škôlky sa musia snažiť získavať finančné prostriedky z rôznych zdrojov. Robíme to pre svoje deti, pretože verejné zdroje na všetko jednoducho nestačia. Prostredníctvom občianskeho združenia zbierame dobrovoľné ročné príspevky rodičov, časť peňazí pribudne formou darovaných

dvoch percent z daní,“ dodáva otec predškolačky Ján Hefty. Ročne tak získajú pre materskú školu sedem až deväť tisíc eur. Približne tri štvrtiny rozpočtu využijú na nákup hračiek, výtvarných potrieb a vybavenia. Zostávajúca štvrtina posluží na obohatenie programu, školské výlety či návštevu rôznych detských podujatí.

Jana Škutková

„Bonjour“ znie na Cádrovej každý deň

Mladí ľudia sa čoraz viac vydávajú za skúsenosťami do Európy aj inde do sveta. Ovládanie cudzích jazykov sa pre nich stáva kľúčom k spoznaniu odlišných kultúr, ale aj k neskoršiemu pracovnému uplatneniu. Novomestská škola na Cádrovej ulici spája vo svojich priestoroch slovenský i francúzsky spôsob vzdelávania.

ZŠ s MŠ na Cádrovej ulici je školou rodinného typu. Už niekoľko rokov poskytuje spoločné vzdelávanie s jedinou Francúzskou školou na Slovensku, pričom vzájomná spolupráca podporuje bilingválnu formu vyučovania. Deti sa okrem francúzštiny učia aj anglický jazyk, prípadne ďalšiu cudziu reč podľa

záujmu. Zameranie na jazykové vzdelávanie však nie je jedinou prednosťou školy. Vedomosti a zručnosti nadobúdajú žiaci pomocou informačných a komunikačných technológií, používajú interaktívne tabule a počítače. Veľkú pozornosť venujú pedagógovia environmentálnej výchovy a starostlivosti o životné prostredie, ale aj všestrannej pohybovej príprave.

Slovenská aj francúzska škola majú svoje vlastné vzdelávacie programy, ale žiaci oboch škôl sa pravidelne stretávajú počas vyučovacích hodín a rôznych športových a záujmových aktivít. Výmena učiteľov nie je obmedzená len na slovenský a francúzsky jazyk, pedagogické zbory rovnako spolupracujú na hodinách telesnej a výtvarnej výchovy či iných predmetov.

Väčší počet detí a multikultúrny prístup umožňuje školám organizovať rôznorodé podujatia, ktoré obohacujú obe strany. Školy v prírode, výlety, slávnostné akadémie a vystúpenia pri národných sviatkoch, krúžky varenia a pečenia, športové hry a turnaje – to všetko sú aktivity, ktoré na Cádrovej prebiehajú v oboch jazykoch. Deti tak rýchlejšie a veľmi prirodzenou cestou získavajú komunikačné schopnosti, nové vedomosti a rešpekt k odlišným kultúrnym podmienkam.

Miroslava Komorníková

Exkurzia - tentokrát pre pedagógov

Novomestskí učitelia ani počas adventu nelenili. Začiatkom decembra, v čase polročných písomiek si aj oni rozšírili svoje vedomosti - o výrobe, montáži, ale aj testovaní automobilov. Návštevy závodu Volkswagen pri Bratislave sa zúčastnili jedenásti učitelia biológie, chémie, geografie a nemčiny zo základných škôl na Českej, Sibírskej a Za kasárňou a obzreli si, ako prebieha produkcia áut vo veľkom koncerne.

S prehliadkou boli spokojní, zhodnotili, že takáto exkurzia by zaujala aj žiakov 8. a 9. ročníkov ZŠ. Nielen preto, aby sa naučili niečo o moderných technológiách či o ochrane životného prostredia, ale aj ako inšpirácia pre neskoršiu voľbu povolania. Podobné prehliadky a exkurzie sú zaujímavým podnetom ako rozšíriť bežné vyučovanie v škole. Možnosť zameniť na chvíľu učebnice za realitu praxe žiaci vždy ocenia. (jš)

Ožijú rytieri spod Sitna

Ako prebudiť v deťoch záujem o umenie a naučiť ich emocionálne prežívať krásu hudby, divadla i výtvarného umenia? Tento prvok akoby sa z dnešnej výchovy postupne vytratil, či už v rodinách alebo v škole. Podobnú otázku si položil aj Matej Drlička, organizátor letného hudobného festivalu Viva Musica. Napokon inicioval a napísal hudobno-scénické dielo pre deti základných škôl a za spolupracovníkov získal dôležitých partnerov - ministerstvo školstva, ministerstvo kultúry, Národné osvetové centrum v Bratislave, ale napríklad aj hudobníka Oskara Rózu. Jednou z desiatich zúčastnených slovenských škôl sa stala ZŠ Riazanská.

Legenda o rytierovi spod Sitna vznikla na motívy starej slovenskej povesti, podľa ktorej vo vrchu Sitno spia rytieri, a keď bude Slovákom najhoršie, prídu im na pomoc. Vystupovať bude veľký detský zbor (700 členov), symfonický orchester a profesionálni herci, medzi inými Lukáš Latinák, Zuzana Krónerová, Marián Čekovský, Miroslav Noga, Štefan Skrúcaný, Tatiana Pauhofová. Adela Banášová vzala na seba úlohu mediátora.

Príprave predstavenia sa žiaci 4. a 5. ročníka venujú na hodinách hudobnej výchovy počas celého školského roka. Od agentúry Viva Musica dostanú každý mesiac časť príbehu spracovanú formou komiksu, spolu s ňou hudobné CD a texty piesní. S pani učiteľkou hudobnej výchovy Katarínou Čuntalovou našťudujú piesne a po častiach tak príbeh spoznávajú. Vždy po dokončení kapitoly príde do školy niekto z hereckých predstaviteľov, porozpráva sa s deťmi a precvičí s nimi interpretáciu skladieb. „V októbri

V role vážneho pedagóga – navyše naživo – zatiaľ Lukáša Latináka nepoznáme

bola u nás Adela Banášová a koncom roka Lukáš Latinák. Z návštev majú žiaci obrovskú radosť, ale nadšení sú z celej hudobno-dramatickej práce. Výsledkom celoročnej prípravy budú dve verejné vystúpenia v bratislavskom SND počas festivalu Viva Musica a jedno v Košiciach, ktoré sa stali Európskym mestom kultúry 2013,“ hovorí Ing. Emília Pošovancová, riaditeľka školy.

Inšpirácia pre projektové vyučovanie

Dramatické dielo o sitnianskych rytieroch podnietilo pedagógov k rozšíreniu zážitkového učenia aj na ďalšie ročníky. Vyzvali žiakov, aby sami podobný projekt spísali, zdramatizovali, a nakoniec na slávnostnej verejnej akadémii výsledok

svojej práce predviedli. Triedne kolektyvy dostali na výber jedenásť tém z historickej alebo kultúrno-spoločenskej oblasti, napríklad Tajomný svet v Karpatoch, Stratené mesto Inkov, Naša obec – Bratislava Nové Mesto. Ich úlohou je pripraviť divadelné predstavenie, na ktoré si vytvárajú kostýmy, kulisy a všetko potrebné. Práce sa zúčastňujú aj triedni učitelia. Okrem nich môžu deti využiť skúsenosti konzultantov, ktorými sú učitelia rôznych odborných predmetov. Pedagógovia sa snažia sprostredkovať deťom širší pohľad, aby sa na učenie nepozerali len z úzkej perspektívy jedného predmetu, ale vnímali súvislosti a vzťahy medzi nimi.

Jana Škutková

Má vaše dieťa nechúť k učeniu?

Rodičia, ktorí k nám prídu, hovoria:

- Pani učiteľka povedala, že číta najhoršie v triede...
- Zamieňa si písmenká...
- Učenie mu trvá strašne dlho...
- Nedokáže sa sústrediť...
- Nevie sa učiť sám a nepamätá si o čom sa učí...

Dieťa, ktoré nosí domov zlé známky, je vystresované. Bojí sa školy a situácia sa stále zhoršuje. Ak cítite, že vaše dieťa pomoc potrebuje, nenechajte ho zbytočne trápiť. Vyriešiť problém v začiatku je oveľa efektívnejšie, ako neskôr dobiehať celé roky štúdiá. Poznáme efektívne a funkčné postupy, ako naučiť vaše dieťa čítať a písať, pochopiť učivo, získať schopnosť pracovať s informáciami.

Každú stredu o 18.30 bezplatná prednáška „Ako sa učiť s deťmi“

Zavolajte nám a dohodnite si nezáväznú stretnutie zadarmo

Mobil: 0905 462 885

ba@centrumbasic.sk

www.problemysucenim.sk

Centrum BASIC n.o.

Lazaretská 23, 811 09 Bratislava

Poradkyňa pri dojčení: Je krásne pomáhať bábätkám

Hovorí sa o renesancii dojčenia, a zdá sa, že oprávnene. Predalo sa vyše šesťtisíc výťažkov knihy laktačnej poradkyne a lektorky Andrey Polokovej Praktický návod na dojčenie, sú tu certifikované poradkyne pri dojčení (máme ich už vyše 150), vznikajú podporné skupiny dojčiacich matiek. Prečo to všetko? Prečo sa žiada podpora pri takom prirodzenom fyziologickom procese? Spýtali sme sa na to novomestskej poradkyne pri dojčení pani Aleny Kolesárovej.

„Niekdedy nestačí len rozhodnúť sa dojčiť, treba odbornú radu a pomoc. Zavše mamička potrebuje aj psychickú podporu, aby sa v novej úlohe našla,“ odvetila.

Ako to, že teraz treba radiť, keď celé generácie prežili – a prežili – aj bez podpory zvonka? Môže za to zmena životného štýlu?

„Určite, lebo kedysi radili dojčiacim mamičkám staršie ženy z rodiny, a to sa od 50. rokov minulého storočia pod vplyvom socio-ekonomických faktorov začalo meniť. Rodiny sa zmenili na jednogerenačné a matky sa veľmi skoro po pôrode vracali do práce, dojčili krátko či vôbec nie, čím sa kontinuita dobrých rád pretrhla.“

Podporu dojčenia vnímame dnes v celej Európe – začiatkom októbra bol Európsky týždeň dojčenia.

„Vyhlásila ho WHO/UNICEF, odkiaľ tiež vyšlo úsilie „vzkriesiť“ dojčenie, a to iniciatívou BFHI (Nemocnice priateľské k deťom), ktorú prijalo roku 1993 aj Slo-

vensko. Z tejto iniciatívy za obrovského vkladu MUDr. Viery Haľamovej vyplynulo aj založenie OZ Mamila (www.mamila.sk) roku 2002, ktoré začalo školiť poradkyne.“

Materské mlieko sa často nazýva „zázračnou“ tekutinou...

„Áno, je zázračné. Obsahuje presne to, čo dieťaťko potrebuje, je mu „ušité na mieru“. Takému zázraku nemôže konkurovať žiadne umelé mlieko. Sú v ňom rastové, ochranné a imunitné faktory, ktoré dieťaťko chránia pred infekciami, stimulujú jeho vývin a dozrievanie orgánov. Je nenahradiiteľným zdrojom zložiek, ktoré dieťaťko potrebuje pre adaptáciu na život. Materské mlieko je kedykoľvek prístupné, vždy má akurátnu teplotu a je lacnejšie než umelá výživa.“

Treba sa venovať aj technike dojčenia?

„Ak matka osloví poradkyňu, spravidla má problém s technickou stránkou dojčenia. Kľúčová je tvorba mlieka, potom

Alena Kolesárová: „Správne polohy pri dojčení vysvetľujem mamičkám s pomocou bábiky“

náprava prisatia, úprava a polohy pri dojčení. Dobré je vedieť ovplyvniť intenzitu dojčenia stláčaním prsníka, aby bábätko predčasne nezaspávalo. A nemenej dôležité je rúcať škodlivé mýty – napríklad, že dieťaťko by nemalo zaspávať na prsníku... Ale zamyslime sa – kde inde by dobre napapané dieťaťko malo zaspávať sladšie?“

Všeobecne sa dnes už uznáva, že funkciou dojčenia nie je iba nakrmiť dieťaťko.

„Prsník naozaj nie je iba na jedlo, je to „multifunkčné zariadenie“. Poskytuje bábätku uspokojenie, upokojenie a umožňuje mu zaspáť. Dieťa cíti matku všetkými zmyslami. Vníma jej vôňu, tlkot srdca, objatie – teda prežíva bezpečie a jeho telíčko reaguje – upraví sa tlak krvi, činnosť srdca, jeho endokrinný a obehový systém. A čo je veľmi dôležité – mozog sa rozvíja na plné obrátky.“

Dojčenie vŕaj vplýva aj na zdravý psychický vývoj dieťaťka.

„Určite, pretože ak mamička priloží dieťaťko na požiadanie, teda pri signáloch, že sa chce dojčiť, dieťaťko opakovane zažíva prijatie – vzniká tak medzi nimi bezpečná vzťahová väzba, čo je situácia, ktorá stojí za dobrým psychickým vývi-

Snímka z archívu pani Kolesárovej

nom dieťaťa. Takisto možno hovoriť aj o priaznivom vplyve dojčenia na budúce poznávacie funkcie mozgu. Dojčenie je široký, mnohovýrovňový dej. Už prvé polozenie novorodenca na telo matky mu umožňuje adaptovať sa po príchode na svet oveľa ľahšie, a teda aj sa prisŕať a nadojčiť. Ak sa dieťaťko nepoloží na brucho matky po pôrode aspoň na ho-

dinu, môže mať neskôr problém sa prisŕať.

Ako ste sa stali laktačnou poradkyňou? Čo ste robili predtým?

„Som redaktorka typografka, trinásť rokov som pracovala vo vydavateľstve Mladé letá. Po dlhej materskej dovolenke som sa dozvedela o poradkyňach pri dojčení. Hneď som sa pre myšlienku

zapálila, absolvovala som kurz – a mám pocit, že som sa v poradenstve našla. Je to krásna práca, mám ju rada.“

Od januára pani Alena Kolesárová spolupracuje s naším novým rodinným centrom Kramárik na Kramároch, kde práve vzniká podporná skupina dojčiacich matiek. *Zhovárala sa Viera Vojtková*

Prechádzky zimnou jelšinou

V našom lesoparku môžeme odpočívať a obdivovať prírodu aj v zime. Neveľíte? Stačí sa zahľadiť na obnažené stromy a očami pohladkať ich statné kmene. Ak zídeme priamo z parkoviska dolu k Vydrici, budú nás až na koniec našej cesty sprevádzať stromy, ktoré sa neboja vody – jelše. Korene týchto stromov sú ponorené do vody celoročne. Ich schopnosť udržať vysoký kmeň je obdivuhodná. Všimnite si rozvetvenie ich koreňov. Niektoré pripomínajú barly, veď udržať sa v takých labilných podmienkach naozaj nie je jednoduché.

Najkrajšie jelšinové porasty uvidíte pred príchodom na konečnú zástavku autobusu č. 43, a potom vyššie až k studničke, ktorá vyviera pri majestátnych dvoch duboch. Občas nad nimi vzlietne volavka. Podľa čoho viete, že strom, na ktorý sa pozeráte, je jelša? V zime najlepšie podľa napadaných listov. Sú naozaj výnimočné. Majú tvar vajíčka, ktorého konček akoby niekto odhryzol. Také listy nemá žiaden iný listnatý strom. A keď už hovoríme o jelši, prezradím vám ešte jeden zaujímavý údaj. Jelša rastie zo

všetkých našich stromov najrýchlejšie. Za jeden rok podrastie až o 40 cm. V porovnaní s jedľou je to takmer štvornásobok. No, doprajme jej to, veď sa rozhodla rásť pri vode, ba priamo v nej.

Keď som zisťovala v literatúre, na čo sa jelša používa, zistila som, že nábytkársky priemysel sa jej vyhýba pre práchnivejúce drevo. Celkom ináč sa k nej správajú stavitelia vodných stavieb. Jelša vo vode sčernie a stvrdne ako betón. Čo viac si môžu priať?

Chodila som po našej kilometre dlhej jelšine, hľadala som strom, na ktorom by som vám mohla priblížiť jeho ´chrbiticu´. Nech som ho fotografovala z ktorejkoľvek strany, vždy mi zacláňali iné stromy. Takmer som sa vzdala nádeje, že krásnu samostatnú jelšu dokážem vôbec nájsť. Až napokon - veď viete, ako sa hovorí, pod lampou býva tma - našla som tú pravú priamo na zastávke Bukva. Vedľa si rybári postavili drevenú chatku. Až vystúpíte z autobusu na Bukve, venujte jej pozornosť – je krásna, vysoká, má rozložitú korunu.

Prajem vám príjemnú prechádzku,

pohľad zaostrený na opadnuté ´zahryznuté´ lístie a maličké, drobné šištičky. Aký to rozdiel oproti dubom, hrabom a bukom, ktoré sa šplhajú po kopcoch! Ale o tých inokedy. V našom lesoparku je stále čo poznávať a obdivovať.

Text a snímka Blažena Schenková

Vážení odberatelia tepla a obchodní partneri,

**d'akujeme Vám za dôveru v uplynulom roku
a tešíme sa na spoluprácu v tom nastávajúcom.**

**Prajeme Vám veľa zdravia, šťastia,
energie a úspechov v roku 2013.**

...teplo Vášho domova.

BRATISLAVSKÁ TEPLÁRENSKÁ, a.s.

Bajkalská 21/A, 829 05 Bratislava,
tel.: 02/ 57 37 21 11, www.batas.sk

Hádanka: Keď z kôpok rastú kopy - čo to je?

V čom spočíva najväčší rozdiel medzi súčasníkom a človekom pred stáročí? Ak máte na myslí vzdelanosť či civilizovanosť, ste vedľa, tie sa vraj týkajú len podaktorých ľudí. Podľa niektorých autorov je rozdiel predovšetkým v tom, že dnešný človek produkuje nepredstaviteľné množstvá odpadu. Napriek tomu, že vymyslel istý systém ako ho zbierať, odvážať a spaľovať, najnovšie už aj separovať, recyklovať, ba sčasti dokonca spracovávať na nové výrobky, kopy odpadkov neprestávajú byť problémom. Mesto, kde začnú štrajkovať smetiari, sa mení na páchnucu stoku, kde sa nedá žiť. Na výrobu všetkého tohto odpadu vynakladáme najprv nemalé prostriedky, ďalšie neskôr musíme vynaložiť, ak nechceme, aby nás kopy odpadu udusili a pochovali...

Čo nás napríklad stoja len čierne skládky! Stačí kus pozemku, kam nechodí veľa ľudí, a už zakrátko tam nájdete nenápadnú kôpku vyhodенých predmetov, ich zvyškov a obalov. Kôpka rastie ako z vody, až z nej je riadna kopa a kompetentní sa chytajú za hlavu. U nás v Novom Meste sú podľa hovorcu Marka Tettingera najčastejšie na opustených miestach, pri starých garážach a záhradkárskech kolóniách i v oblasti bývalého Istrochemu. Čistenie takých skládok sto-

jí mestskú časť ročne nehorázne peniaze – asi 20 tisíc eur, lebo vypátrať konkrétnych vinníkov sa nedarí. A peniaze potom chýbajú inde. Len likvidácia skládok v blízkosti Klokočovej a Kočánkovej ulice stála minulý rok päťtisíc eur. Ak ide o skládku na súkromnom pozemku, za jej likvidáciu zodpovedá jeho vlastník

Najhoršie je, že čierne skládky vznikajú opakovane na tých istých miestach.

Ktovie čo túto nerest v nás spôsobuje a živí. Jediným liekom, zdá sa, je pomáhať obyvateľom zbavovať sa nepotrebných vecí a materiálov bez námahy a výdavkov. Tak ako sme s tým začali už pred časom pri rozličných akciách špecializovaného zberu v spolupráci s ENVIDOMOM. Lebo niektoré z tých dvesto vysávačov, šesťdesiatich štyroch televízorov, tridsiatich piatich chladničiek, šestnástich práčok a ďalších spotrebičov, ktoré sme nedávno v Novom Meste zozbierali, by sa inak určite boli objavili na niektorej z čiernych skládok. Dovedna to všetko vážilo 5 117 kg! Keď túto jesennú „úrodu“ prikrátame k jarným zozbieraným a odvezeným kilogramom, tých bolo 10 412, zbavili sme potenciálne čierne skládky závažnej rezervy ukrytej po domácnostiach Novomešťanov. Do jari táto rezerva, pravda, nepochybne zasa dorastie...

Viera Vojtková

Odpad z domácností triedime do žltých, zelených a modrých nádob

Plasty, sklo, papier – s týmto hlavným delením separovaného odpadu má len málokto problémy, navyše sú nádoby označené nápismi. Nejasnosti prichádzajú až pri podrobnejšom rozlišovaní, čo do separovaného odpadu v daných kategóriách patrí, a čo nie.

PLASTY

PET fľaše a obaly zo škatuľových nápojov (TETRAPAK), hliníkové plechovky (všetko najlepšie stlačené – pre úsporu miesta)

Do nádob nevkladáme PET fľaše znečistené od oleja, chemikálií, aviváží a pracích prostriedkov, ani plastové fólie, polystyrénové podnosy a pod.

SKLO

Fľaše od nápojov a oleja, poháre od zaváranín, číre tabuľové sklo i rozbité poháre (všetko bez plastových a kovových uzáverov)

Do nádob nevkladáme zrkadlá, TV obrazovky, keramiky a porcelán, žiarovky a žiarivky, drôtené sklo, bezpečnostné sklo, autosklo, mliečne a kombinované tabuľové sklo

PAPIER

Noviny, časopisy, spisy, zošity, kartón, knihy a katalógy bez tvrdých obalov

Do nádob nevkladáme obaly zo škatuľových nápojov a mlieka, alobal, voskový a mastný papier, samoprepisovací papier, plastové fólie a skartovaný papier

Kam s inými druhmi odpadu

Na objemný odpad, ktorý sa do používaných zberných nádob nevmetie (nábytok, dvere, okno, podlahovina a i.), sa dvakrát ročne – pri jarnom a jesennom upratovaní – pristavujú veľkoobjemové kontajnery. Harmonogram ich rozmiestnenia v HLAS-e Nového Mesta pravidelne v predstihu uverejňujeme. Postupne sa presadzujú aj kontajnery na „zelený“, teda biologicky rozložiteľný odpad pochádzajúci z údržby zelene v záhradkách. Okrem toho sa objemný odpad (aj „zelený“) individuálne môže dopraviť do zberného dvora OLO, a.s. na Ivánskej ceste 22. Prijíma aj lepenku, kovový a drevený odpad a pneumatiky. Otvorený je od 7. h do 21. h, v sobotu do 14. h, telefón 0918 110 151.

„Zelený“ odpad sa dá uložiť aj v areáli EKO-podniku VPS na Račianskej 28 (1m³ na osobu/mesiac). Ďalšie možnosti:

VK Servis, Mlynské Nivy 61,
tel. 0903 761 478
CamiHerba, Kopčianska 16,
tel. 6381 4576
3 VYKO, s.r.o., Lipského 3,
tel. 5244 2971

Drevený odpad môže obyvateľ odviezť aj priamo do spaľovne komunálneho odpadu vo Vlčom hrdle.

Drobný stavebný odpad predstavujú zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod. Nie je recyklovateľný, ale sčasti sa opäť dá využiť ako stavebný materiál. Možnosti jeho uloženia (vo vreciach) sú v zbernom dvore OLO, a.s. na Ivánskej ceste 22 (1m³/osoba/rok), prípadne aj

v areáli EKO-podniku VPS na Zátíši, a to po celý týždeň v čase od 6. h do 21. h.

Elektroodpad z domácností vrátane svetelných zdrojov bol vyňatý z režimu nakladania s komunálnymi odpadmi. Jeho zber, prepravu a zhodnocovanie, prípadne zneškodňovanie zabezpečujú kolektívne združenia. Informácie možno získať na bezplatnej tel. linke 0800 500 011 – AR-GUSS, s.r.o. V predajniach funguje spätný odber starého elektrozariadenia po kúpe nového.

Možnosti uloženia tohto odpadu ponúka zberný dvor OLO, a.s. na Ivánskej ceste 22 a jesenný zber starých elektrospotrebičov, organizovaný v mestskej časti. Isté možnosti sú aj v rámci zberu domového odpadu s obsahom škodlivín.

Domový odpad s obsahom škodlivín – túto zdravotne nebezpečnú zložku komunálneho odpadu neslobodno miešať s inými odpadmi. Patrí k nemu aj drobná chémia z domácností (zvyšky náterov, rozpúšťadiel, látok na ochranu rastlín, odpadové olejové filtre, odpadový motorový olej). Možnosti uloženia tohto odpadu predstavuje zber domového odpadu s obsahom škodlivín, organizovaný v mestskej časti a bezplatné odovzdávanie tohto odpadu v stredisku spoločnosti Marius Pedersen, a. s., Stará Vajnorská 6, v pracovných dňoch od 8. h do 16. h, tel. 0902 947 870.

Olovené akumulátory z osobných motorových vozidiel do 100 kVA, teda použité autobatérie sa popri zbernom dvore OLO, a.s. na Ivánskej ceste 22 môžu

odovzdať aj na štyroch čerpacích staniciach pohonných látok: OMV na Rožňavskej, Slovnaft Benzinol, a.s., na Peknej ceste v Krasňanoch, Transpetrol, a.s. a Slovnaft Benzinol, a.s., obe vo Vajnoroch.

Nepotrebné batérie z kalkulačiek, elektrických hodín a malých elektrospotrebičov do 9 V prijímajú popri zbernom dvore OLO, a.s. na štyroch ďalších miestach – v predajni DATART MEGASTORE, s.r.o. na prízemí POLUS CITY CENTRA, v prevádzke J. & J. elektronik, na Tehelnej 9 – 11, v prevádzke FZ Elektronik na 1. poschodí Tržnice na Šancovej a v Ústave molekulárnej fyziológie a genetiky SAV na Vlárskiej 5.

Použité mobilné telefóny s príslušenstvom majú svoje zberné miesta v dvoch predajniach ORANGE SLOVENSKO, a.s.- na námestí SNP 12 a na Prievozskej 6/A.

Lieky po expiračnej lehote prijímajú všetky lekárne na území Bratislavy.

Staré vozidlá môžu prevziať len autorizovaní spracovatelia starých vozidiel alebo osoby vykonávajúce ich zber. Zberné miesta nájdú obyvatelia na týchto adresách:

AUTO-AZ, spol. s.r.o. Bratislavská cesta 20, Zohor, tel. 0903 405 154,
WIP Autovrakovisko, s.r.o.
Galvaniho 12, Bratislava,
tel. 0904 801 639,
P plus K, s.r.o., Vajnorská 89,
Bratislava, tel. 4446 0089,
ROMAG, s.r.o., Železničná 1, Senec,
tel. 0903 559 422

Na tému dnešnej dvojstrany nám napísal 85-ročný pán K. B. z Tehelnej ulice

Hoci sme radi, keď nám čitatelia píšú, jeho list – pravdupovediac – nie je príjemné čítanie. Týka sa „neporiadnych a bezohľadných občanov, ktorí bývajú v oblasti Tehelnej, Českej, Osadnej a vedľajších ulíc“.

...Svoj domový odpad – starý nábytok, posteľ, matrace, epedy, lepenkové obaly veľkých rozmerov, staré umývadlá a pod. jednoducho odkladajú ku kontajnerom, ktoré sa nachádzajú za podchodom na Tehelnej 13 a čajsi tak „vyrábajú Luník“ ako košícki Rómovia. Už len potkany tu chýbajú! Minulý rok som osobne s lopatou a metlou dal takéto svinstvo ako-tak do poriadku, pomohol mi

aj poriadkumilovný sused. Ale tento rok sa to zasa opakuje! V mojom veku mi na to sily už nestačia. A musím sa na to pozerieť. Keď som občas na tých neporiadnikov z okna nakričal, dostal som odpoveď: Starý koreň sa rozčuľuje!

Podobní sú aj niektorí psičkári. Ich miláčikovia sa často vykálajú na chodník a len milosrdný dážď to po čase umyje. Kdeže je tá mestská polícia, čo by to mala kontrolovať?

Nie som večný sťažovateľ, len obyčajný starý človek, ktorý má rád vo svojom okolí poriadok. Urobte z toho, prosím vás, VÝKRIČNÍK vo vašom-našom časopise. Nech si tí trafení vstúpia do svedomia!

Sankcia až do 165,96 eur

Keby Mestská polícia častejšie kontrolovala spomenuté kontajnery a evidovala by tu odpad uložený v rozpore so zákonom, mohla by pôvodcom tohto znečistenia citeľne zneprijemniť život. Za priestupok znečistenia stanovišťa kontajnera je pokuta do výšky 165,96 eur. Hovorí o ňom jeden zákon (č.223/2001 Z.z. o odpadoch) a dve všeobecne záväzné nariadenia: VZN hl. mesta Bratislavy č. 6/2004 o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi (pokutu za priestupok tu môže uložiť primátor) a VZN mestskej časti Bratislava – Nové Mesto č. 4/1996 o dodržiavaní čistoty a poriadku.

Tramenské časy ožívajú v spomienkach

V novembri sme ich videli na posedení v klube seniorov na Chemickej, o čosi neskôr na Kultúrnom festivale seniorov v Stredisku kultúry. Zdenka a Ján Vallovci sú dnes už jedinými žijúcimi členmi bývalej tramskej osady a rovnomennej hudobnej skupiny Eldorado. Keď zahrali na svoje mandolíny, akoby preniesli poslucháčov do obdobia, v ktorom tramská hudba patrila k mimoriadne obľúbeným hudobným štýlom. Po chvíli si už hostia podupkávali a mnohí sa pridali aj k spevu starých tramských evergreenov.

Na Vianoce oslávili diamantovú svadbu

Obaja prekročili osemdesiatku. Spolu strávili dlhých 60 rokov vyplnených láskou k hudbe a prírode. „Vyrastal som v Bratislave na Liptovskej ulici, kde mal môj otec obchodík so zmiešaným tovarom. Tu som sa zoznámil s prvými kamarátmi, s ktorými sme začali trampovať a hrať v skupine. Manželku som spoznal na Mikulášskej zábave Živeny na rohu Kutuzovovej a Vajnorskej, kde oslavovala sedemnásť narodeniny. Bola to náhoda, lebo pôvodne sme mali hrať na Panskej, ale tam kvôli zle narazenému sudu piva celú sálu zaplavila pena a my sme sa presunuli,“ spomína Ján Valla. „Mal zelenomodré oči, a tie sa mi páčili, ale on si ma

nevšímal. Našťastie ho kamaráti poslali, aby ma vzal do tanca. Chodiť sme spolu začali až neskôr, ale musela som prevziať celú iniciatívu,“ smeje sa pani Zdenka. Cívilný sobáš oslávili 20. októbra 1952, cir-

kevne sa nechali zosobášiť na prvý sviatok vianočný v Blumentáli.

Pomáhal stavať Nové Mesto

Ján Valla bol projektantom tepelnej techniky v Stavoprojekte, kde pracoval popri architektovi Štefanovi Svetkovi na sídlisku Februárka. Vznikalo tu okolo 2000 bytov, do jedného z nich sa v roku 1958 nastahovali. Jeho úlohou bolo v tom čase vybudovanie horúcovodu pozdĺž celej Račianskej ulice až po Výskumný ústav zväračský. Popri zamestnaní vyštudoval SVŠT a neskôr projektoval horúcovody po celej Bratislave. „Zrealizoval som asi 2000 projektov a podal niekoľko zlepšovacích návrhov na výmenníkové stanice,“ hovorí a trochu smutne dodáva: „Hnevá ma, keď vidím, že ľudia zasahujú do stien z liateho betónu a búrajú si v bytoch priečky. Je to nebezpečné a často sa to deje bez povolenia i statického posudku. Ale prestal som bojovať, už na to nemám nervy...“

Hudba a trampovanie sú záľuby na celý život

Chodievali stanovať do okolitých lesov a neskôr si postavili chatu na Skalke pri Borinke, kde trávajú aj dnes veľkú časť roka. V prvých rokoch hrali a spievali s členmi osady Eldorado, neskôr 25 rokov s račianskou osadou Utah. Za svoje vystúpenia získala skupina niekoľko ocenení na festivaloch Porta a v roku 2011 cenu Blatina za prínos tramskej hudbe. Hudba a spev vyplňajú ich voľný čas aj dnes. „Je to náš život, aj keď sme zostali z celej osady sami,“ hovoria. Známe šlágre ako *Parta z Ranče Y* či *Svatojánské*

proudy vyvolávajú zasnené úsmevy na mnohých tvárach. Nečudo, patria predsa k nezabudnuteľným spomienkam na mladosť.

Jana Škutková, snímka
zo súčasnosti František Rajecký

Seniori seniorom

V Stredisku kultúry na Vajnorskej sa v piatok 7. decembra v dobrej a už trochu slávnostnej nálade stretli skôr narodení Novomešťania. Tentokrát nielen ako diváci, ale aj ako účinkujúci hudobníci a speváci. Kultúrny festival SENIOR-FEST zorganizovali spoločne starosta Nového Mesta Rudolf Kusý a starostka Karlovej Vsi Iveta Hanulíková, konal sa pod záštitou Bratislavského samosprávneho kraja. V bohatom kultúrnom programe vystúpili spevácke skupiny Senioranka a Sibirienka, country kapela Eldorado, hostia ocenili aj baletné predstavenie Labutie jazero v podaní členiek klubu Venuša. Druhá časť popoludnia patrila vystúpeniu známej slovenskej speváčky a herečky Maje Veľšicovej. Veselým humoristickým slovom, ale aj citlivou poéziou a pesničkami vytvorila v sále správnu adventnú atmosféru. (jš)

Klenoty vo vínnej pivnici

Na bohatú históriu, výnimočné klimatické a pôdne podmienky či trvalo udržateľný rozvoj sa odvolávajú politici aj aktivisti, keď predkladajú návrhy na zachovanie viníc a rozvoj cestovného ruchu. Kým v susednom Rakúsku, ale aj v Čechách sú vinice pamiatkovo chránené a na ich rozvoj prúdila nemalé investície, u nás sa zatiaľ ešte boríme s presadzovaním legislatívy, ktorá by zabránila špekulatívnym zmenám poľnohospodárskej pôdy na stavebné pozemky. Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane plôch vinohradov aj organizovanie seminárov na pôde Bratislavského samosprávneho kraja sú síce dobrými krokmi, no v centrálnych častiach Bratislavy, napríklad v Novom Meste, vonkoncom nepostačujú.

Aká budúcnosť čaká vinárstvo v Bratislave a jej okolí o 15 - 20 rokov? Dokážeťme odoláť tlaku investorov, až výstavbu prestane ovplyvňovať ekonomická kríza? Majú sami vlastníci pôdy záujem hospodáriť na nej? Odpovede na tieto otázky sa nehládajú ľahko.

Juraj Vladár patrí k posledným trom vinárom na území Nového Mesta. Dnes je už pravdepodobne jediným našim samostatne hospodáriacim roľníkom, pre ktorého je táto práca živobytím na plný úväzok. Predpokladala som, že vinicu zdedil a porozpráva mi o viacgeneračnej rodinnej tradícii, no jeho odpoveď ma prekvapila.

„Odmala ma bavila robota v záhrade, ale vyučil som sa za inštalatéra. Keď ma kamarát zlákal na výpomoc do vinohradu, zapáčilo sa mi to. V roku 1986 som nastúpil do Poľnohospodárskeho druž-

stva Vinohrady. Pestoval som vinič, jazdil na traktore, robil skupinára pri obe-
račkách. A, samozrejme, učil som sa. Sa-
mostatne hospodáriť som začal v roku
2003 v lokalite Ahoj. Prenajal som si 10
hektárov viníc, to je primeraná plocha
pre menšiu rodinnú firmu. Pomáhajú
mi manželka aj syn, ale obaja majú aj
iné zamestnanie.“

V rokoch 1988-89 prebehla najväčšia výsadba viníc v PD Vinohrady, no potom v reštitúciách vrátili pôdu vlastníkom. Tí, aj keď si trúfali na pestovanie viniča, nemali potrebné skúsenosti ani stroje. „V prvých rokoch prišli o úrodu, a potom to už nechceli robiť. Vinice začali pustiť, družstvo ich nechcelo a také rozdrobené ani nemohlo prevziať späť. Mnohí asi predali pôdu s nádejou, že tu budú stavebné pozemky,“ vysvetľuje pán Vladár.

Čo dnes najviac strpčuje podnikanie vinohradníkov?

„Napríklad ľudia, ktorí nerespektujú súkromné vlastníctvo pozemku. Venučia psy vo viniciach a najradšej by ma vyhnali, aby sa tam mohli prechádzať. Mladé mamičky prídu s kočíkom a chcú ma pozorovať, keď robím chemický postrek. Akoby im nezáležalo na zdraví vlastných detí, no ako im to vysvetliť? Iným problémom je zanedbanie pôdy. Vlastníci sú povinní starať sa, aby na ich pozemkoch nerástla burina, zodpovedné inštitúcie to však nedokážu kontrolovať. Náletové choroby aj požiare sa šíria zo spustených plôch a ničia tie obrábané.“

Oplotenie je drahé, a musíme ho robiť kvôli krádežiam. Od lesa prichádza zver, od cesty ľudia, a tí pokradnú ešte aj

tyčky! Pomohli by nám dopravné značky, aby sem ľudia aspoň počas sezóny nechodili. Zladiť záujmy je zložitý, teraz vedie po ceste ešte aj cyklotrasa a, žiaľ, pri našincoch je ťažké spoliehať sa na poctivosť.“

Uvažujete ešte o rozširovaní firmy? Venujete sa popri pestovaní hrozna aj výrobe vína?

„Taká práca sa nedá robiť pre peniaze, musí v nej byť srdce. Dnes sa oveľa viac dbá na kvalitu úrody. Na koreni nechávame približne 2,5 kg, v minulosti to bolo až 5 - 6 kg hrozna. Rád by som pri tejto práci vydržal až do dôchodku, ak sa dohodnem s vlastníckmi pôdy. Aj keď sú naše vzťahy dobré a trvajú už desať rokov, obávam sa, že keby tu povolili výstavbu, svoje pozemky by predali.“

Väčšinu hrozna predáva pán Vladár výrobcom vína, ale od roku 2009 dodáva na trh vlastné vína vyrobené klasickou technológiou. Nespolupracuje s veľkými supermarketmi, má skúsenosť, že nie sú ochotné zaplatiť za kvalitu. Predáva víno radšej v menšom množstve vo vlastnej pivnici na Vínnej ulici alebo vo vinotéke reštaurácie DREAM'S.

„Zúčastňujeme sa trhov a podujatí, kde nás spoznávajú náročnejší zákazníci. Počas Dňa otvorených pivníc k nám zavítajú milovníci dobrého vína putujúci po Malokarpatskej vínnej ceste. Radi sa vracajú a šíria jeho dobré meno. Minulý rok sme získali tri strieborné medaily na súťaži v Báhoňi. Úspech mali červené vína - Frankovka modrá, Cabernet Sauvignon a Svätovavrinecké. Ja osobne považujem za „klenoty pivnice“ moju Frankovku modrú a Rulandské šedé.“

„Práca v poľnohospodárstve je ťažká, ale je spätá s prírodou a nesmierne človeka uspokojuje,“ dodáva pán Vladár na záver. „Bol by som rád, keby sa podarilo vinice udržať, aj keď iste ide o lukratívne pozemky. K nášmu regiónu vinárstvo jednoducho patrí, zaslúži si ochranu.“

Jana Škutková, snímky z archívu pána Vladára

Spomienky na park v Novej dobe

Architekti Novej doby ukázali svoje majstrovstvo aj pri projektovaní parku. Uvedomil som si to úplne až vtedy, keď som začal park opäť navštevovať s mojou staručkou mamičkou asi po štyridsiatich rokoch. Park bol šikovne zakomponovaný medzi Novú dobu I a Novú dobu II. Výškovo bol osadený asi štyri metre pod okolitým terénom. Keďže nie som architekt, domnievam sa, že to malo viacero dôvodov: zapustením do terénu vznikli svahy vhodné na sánkovanie, priestory parku boli viac chránené pred vetrom, hlukom a prachom z okolitých ulíc. Alebo niekde potrebovali väčšie množstvo zeminy či štrkopiesku. Ako už skúsený záhradkár vysoko oceňujem i výber zelene. Z troch strán boli po obvodě parku vysadené majestátne platany s veľmi zaujímavou škrvnutou kôrou - akoby odeté v maskáčoch očakávali nálet nepriateľa. Tie zabezpečovali často potrebný tieň a pôsobili ako ochrancovia pred všetkým zlom sveta. Pri plote boli vysadené nižšie kríky, v jednom kúte skupinka tují a borievčie a ako solitéry (zavádzajúce nám pri futbale) rástli uprostred posadené kaliny. Okrem pieskoviska, hojdačiek, preliezačiek, chodníkov a „kvargiel“ bola všade tráva. Po obvodě a pri pieskovisku boli rozmiestnené pohodlné, takmer nezničiteľné lavičky.

Do parku som začal chodiť asi ako 5-ročný. Spočiatku s otcom, ale po roku už sám. Park bol otvorený od 8. do 18. hodiny a dodržiavala sa tam prísna disciplína vďaka dvom dozorkyniam. Na ich adresu kolovala medzi deťmi dosť nezmyselná veršovanka: „Pani dozorkyňa, padla na mňa skriňa, pôjdeme do kina.“ Ale patrilo to ku koloritu parku, najmä ak to bolo prednesené spievanou formou ako černošský spirituál v kostole. V parku bolo skutočne myslené na všetko. Nechýbali tam ani hydranty na polievanie hadicou a kohútiky s pitnou vodou. Najviac obsadzované boli hojdačky. Jedine tam neexistovala súťaž, všetci sa naučili hojdať rovnako, nik tam nevynikal, ani nebol posledný. Kto sa hojdať, ten už nemohol byť predbehnutý ani vyhodený. Agresorovi by hrozilo kopnutie od hojdajúcich sa detí, alebo by našťúpilo trestné komando dozorkyň.

V parku občas koncertovala dychovka, na trúbku hrával aj náš pán poštár, takže tam panovala slávnostná a vďaka nemu pomaly rodinná atmosféra.

Na snímke z rodinného archívu autor článku s otcom

Keď sme mali okolo 13 rokov, park bol pre nás zaujímavý, až keď odišli dozorkyne a brány sa pozamykali. Našou najväčšou zábavou bolo knísanie sa na nešťastných, ale veľmi odolných tujách. Už-už sme si sediac na vrchovcoch mysleli, že to kmeň stromu nevydrží, nikdy sme však tuje celkom nezlomili. Tiež sme sa tam radi hrávali „malá kopa pýta viac“, vtedy sme všetci na prvého, ktorý sa pri krútení a behaní šmykol a padol, naskákali ako vyhľadovaní vlci na poraneného druhu. Ak som bol naspodku, myslel som si, že už dušu vypustím. Zmrákalo sa mi v hlave, počul som len škodoradostný škrekot a bujarý smiech tých hore.

Veľmi zaujímavý bol park v zime. Jeden zo svahov bol síce mierny, ale dosť dlhý na to, aby sa jazda dala vychutnať. Ak dobre mrzlo, tento svah bol priam obsýpaný deťmi. Postupne sme si tam vyšmýkali šmykľavku dlhú asi 25 metrov. Bol to akýsi obrovský jazyk vyplazený obyvateľom nášho domu. Keď už boli večer všetci doma, ponúkol sa Jano Voderadský rodičom, že vynesie smeti. Nebolo to celkom nezištné gesto. Vtedy sa tri či štyrikrát šmykol v opustenom parku. To sme sa dozvedeli len nedávno. Na tejto šmykľavke sa ale jedného

dňa zranil. Asi v polovici dráhy mu Paľo Laco ľahol do cesty. Jano padol tak nešťastne, že celý zakrvavený utekal domov. Napodiv sa tam nikto nikdy nedolámal. Osteoporóza si povedala, že si na nás trpezlivo počká.

Ani ďalšie svahy nezostali na ocot. V lete sme si ich ani nevšimli, ale v zime, keď bol sneh, na sánkach sa dala nábrať slušná rýchlosť. Mali síce strmý sklon okolo 60°, ale dlhé boli len asi štyri metre. Pôžitok z jazdy bol príliš krátky, ako to býva aj pri iných slastiach života.

V parku ste mohli vidieť úplnú módnú prehliadku sánok. Tí najchudobnejší sa spúšťali na všeličom možnom z umelej hmoty, trochu bohatsí mali už klasické, ale krátke sánky pre jednu osobu. Najlepšie boli sánky pre tri osoby, ktoré mohli ísť aj dopredu, aj dozadu, lebo boli ukončené oblúkom aj vzadu. Tam sa niekedy nalepilo aj päť-šesť detí. Sánkovali sme sa aj po rovine, dokonca si pamätám, že na ceste pod našimi oknami bola dopravná značka s textom: „Vyhradené na sánkovanie“. Nikto však nechcel ťahať a robiť otroka druhému.

Ďalšou príjemnou i nepríjemnou zápravou (ako pre koho) bola guľovačka. Guľovali sme hlavne dievčatá, ktoré sa nám páčili. Bola to miestami taká snehová pozvánka na rande. Hoci sa dievčatá bránili a pišťali, smutné boli tie nezguľované, podobne ako keď dievča presedí celý čas na tanečnej zábave. Svoje dostali aj okoloidúce električky, tie nezaslúžene vždy schytali to najhoršie. A pritom nám každodenne slúžili nielen vozením, ale aj pri balení dievčat.

V parku sme si robili pomocou hadice umelé klzisko, a tam sme hrali najmä hokej. Samo korčuľovanie bola nuda. Počas jednej zimy bola na Vajnorskej ulici taká poľadovica, že do hudobnej školy na Centrálnom trhovisku som sa viezol na korčuľoch. Premávka bola vtedy takmer nulová, asi ako teraz o tretej hodine ráno.

K zimným radovánkam patrilo i stavanie snehuliakov, tie sme mali rozmiestnené na našom dvore ako šachové figúrky na šachovnici. Mrkvička, staré hrnce a uhlie sa stali nedostatkovým tovarom.

Eubomír Mikulay
Z knihy Čaro starej Novej doby

Medzinárodný úspech z ateliéru na Kramároch

V niekdajších architektonických súťažiach nebolo zvykom požadovať od prihlásených diel popri architektonických kvalitách aj výnimočné energetické riešenie. Dnes to už neprekvapuje, naopak. Nedávno sa uskutočnila medzinárodná česko-slovenská súťaž tohto charakteru Building Efficiency Awards (BEFFA), prihlásilo sa do nej 141 stavieb. Hlavná cena v kategórii rekonštrukcií putovala na

sklonku minulého roka do Bratislavy. A riešenie ocenené takto vysoko – podľa poroty „citlivé a technicky náročné“ – sa zrodilo u nás v Novom Meste, v ateliéri architekta Viktora Šišoláka, autora polikliniky na Tehelnej ulici, ktorý sídli v budove Slovenskej zdravotníckej univerzity na Kramároch. Ide o rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky, známeho Kochovho sanatória z tridsiatych

Ing. arch. Viktor Šišolák, od decembra čerstvý sedemdesiatnik, vníma ocenenie ako bodku za svojou profesnou kariérou - teraz chce vraj ešte trochu cestovať po svete

Kochovo sanatórium, hlavný vstup

rokov minulého storočia. Po rekonštrukcii, ktorá trvala takmer tri roky a stála asi 8 miliónov eur, patrí dnes dielo medzi naše najmodernejšie gynekologicko-pôrodné zariadenia.

„Mnohí neverili, že sa táto nemocnica vôbec bude dať rekonštruovať,“ vraví Ing. arch. Šišolák so zadostučiním. Pravda, bez investora, ktorý je pri prácach tohto druhu kľúčovým partnerom tvorcu, by nemohol uspieť nijaký architekt.

Viera Vojtková

Cena pre dom pod svahom vinohradov

Na začiatku bol len stiesnený nárožný pozemok na Vínnej ulici pod svahom vinohradov. Mal sa využiť na bývanie, a to čo možno najhospodárnejšie. Architektov, ktorí tento rébus začali riešiť, v našom časopise sčasti už poznáme. S Vladimírom a Michalom Vršanskými sme pred časom priniesli rozhovor a predstavili sme ich

vilu Pomaranč nad železnicou popri Pražskej ulici. Mladými členmi autorského kolektívu boli ešte Branislav Hantabal a Zuzana Nágelová. Výsledné dielo nazvané Casa Pueblo dostalo nedávno cenu Slovenskej komory architektov CE.ZA.AR 2012 v kategórii bytových domov. Inými slovami, odborníci hodnotili jeho kvali-

ty s uznaním. Označili ho za nezvyčajne komponovaný dom, ktorý ťažko zapasovať do nejakej schémy. Tri nadštandardné bytové jednotky sústredené okolo átria predstavujú vzájomne nezávislé, nepravidelne modelované hmoty, dokladajúce vôľu architektov v záujme veci trebárs i experimentovať.

(red)

Ako obchodovali druháci

Milé podujatie usporiadali pre svojich potomkov rodičia druhákov zo základnej školy na Sibírskej ulici. Na detskom vianočnom trhu sa v škole za symbolické ceny predávali drobné výrobky určené najmä ako darčeky pre rodičov a súrodencov. Pripravili ich žiaci spolu so svojimi rodičmi a možno povedať, že niektoré z nich by sa uplatnili aj na oficiálnych mestských trhoch. „*Chceli sme u našich detí podnietiť kreativitu, navodiť im zážitok súvisiaci s obchodovaním, ale aj so spoločnou prípravou vianočného podujatia. Navyše si precvičia matematiku a počítanie centov, čo je pre ne práve teraz mimoriadne aktuálne,*“ povedala s úsmevom pani Iva Kráľová, mamička druháka Samka a hlavná organizátorka trhu. Deťom sa podujatie páčilo, niekoľko týždňov chystali vianočné ozdoby, šperky a darčkové balíčky, či pomáhali pri pečení drobných zákuskov. Rodičia i „zákazníci“ odchádzali s dobrým pocitom zo zážitku nie celkom všedného.

Text a snímka Jana Škutková

Vieme pomáhať...

Nie všetky deti majú to šťastie, že sú zdravé. Rozhodli sme sa pomôcť deťom, ktorým onkologická choroba ukradla bezstarostnosť detstva. Preto sme sa prihlásili do celoslovenskej benefičnej súťaže VÝPRAVA NÁDEJE. Vďaka žiakom, rodičom i učiteľom sa nám podarilo za dva mesiace nazbierať 10 690 kg papiera - najviac zo všetkých bratislavských škôl. Časť finančných prostriedkov bola v mene našej školy odoslaná na charitatívne aktivity Nadácie KVAPKA NÁDEJE. V televíznom semifinále porazili naši žiaci všetkých bratislavských súperov, a tak si náš tím v zložení Veronika Malčeková, Dominika Mračnová, Maxim Čajkovič a Tomáš Martinák mohol zmerať sily aj so žiakmi z iných regiónov Slovenska. Výborné umiestnenie v rámci Slovenska nás potešilo, ale oveľa viac nás hreje pocit z dobrého skutku.

*Mgr. Zlatica Galovičová,
ZŠ s MŠ Za kasárňou*

Zdravie z mlieka

Deň mlieka si pripomenuli 5. decembra v škole Za kasárňou už po tretíkrát. V spolupráci so spoločnosťou RAJO, ktorá akciu podporila, pripravili pedagógovia pre deti ochutnávku antiviro-mliečok, jogurtov a jednohubiek so syrom cottage. Deti sa najviac potešili ochutnávkam rozličných výrobkov, mnohému sa aj priučili. V každej triede školského klubu prebiehal moderovaný rozhovor o význame mlieka v každodennej strave. Cieľom bolo vysvetliť deťom dôležitosť mlieka a vitamínov v ňom obsiahnutých pre vývin a zdravie človeka. Hovorilo sa nielen o hodnotnej výžive, ale aj o boji s obezitou, ktorá postihuje čoraz mladšie ročníky.

Kartóny od mlieka, tégliky z jogurtov, škatuľky a tégliky zo syrov a iné obaly využili žiaci na výrobu rozličných dekorácií, pričom preukázali veľkú dávku vynaliezavosti a tvorivosti. Rodičia mali

možnosť zakúpiť mliečne výrobky, čím finančne podporili školu – peniaze sa použijú na divadelné predstavenie pre deti v školskom klube.

Podakovanie chceme vyjadriť pani Hnátovej z firmy RAJO, ktorá nám veľmi vychádzala v ústrety, ale aj rodičom, ktorí prispeli do rozpočtu na detský kultúrny program.

Veronika Micháľková, ZŠ Za kasárňou

Darček zvieratkám

September a október sú mesiace, kedy zvyčajne myslíme na zvieratká v zime. Chystáme im potravu – chutné gaštany z lesov a parkov. Keďže ich padá veľa, veľa aj nazbierame. V škole na Cádrovej ulici máme zber tejto pochúťky pre jelene, diviaky a iné zvieratá každý rok. Tohtoročný zber bol únavný, každá trieda chcela vyhrať. Dni ubiehali, sklad

sa naplňal. Žiaci zbierali a zbierali. Spolu sme za školu odovzdali lesníkom v Stupave 1500 kg gaštanov. Víťaznou triedou sa stala 3.A. Z jednotlivcov sa na prvom mieste umiestnila Simonka TURANOVÁ, tiež z 3.A.

Zvieratká, nebud'te smutné! Pomôžeme vám.

Žiaci 3. A triedy ZŠ s MŠ na Cádrovej ulici

Starosta mestskej časti Bratislava - Nové Mesto Rudolf Kusý
srdečne pozýva všetky deti aj ich rodičov na veselé podujatia z cyklu

DETSKÁ ZIMA V NOVOM MESTE

• Kino pre deti

V sobotu 2. februára 2013 o 10. h
Stredisko kultúry Vajnorská 21
Premietanie obľúbenej rozprávky

• Fašiangový karneval

V sobotu 9. februára 2013 o 15. h
v Dome kultúry Kramáre
Detská diskotéka v maskách a množstvo prekvapení

• Čarovná zima

V sobotu 16. februára 2013 o 10. h
V Stredisku kultúry Vajnorská 21
Zábavné detské predpoludnie s bohatým programom

VSTUP ZDARMA

S rock and rollom na koniec sveta

Napriek tomu, že magický dátum 12. 12. 2012 inšpiroval organizátorov rôznych podujatí a konkurencia bola vysoká, rockový koncert v Stredisku kultúry na Vajnorskej si našiel svoje vďačné publikum. Zvukné mená v programe patrili prevažne staršej generácii hudobníkov a tak, ako s úsmevom skonštatoval Laco Lučenič, pritiahli do sály samé „mladšie“ ročníky. Vek „poslucháčov oldies“ však vôbec nekazil dobrú náladu a atmosféra bola vynikajúca.

Laco Lučenič, Jožko Barina, Vasko Velčický, The Buttons, Fedor Frešo, Bonzo Radványi a Ľuboš Beňa či Peci Uherčík – samí bardi rockovej hudby, ktorí majú

čo povedať aj dnes. Úsmevy na tvárach vyvolávali aj slová a príhody muzikantov, veď takmer každý hudobný fanúšik zo strednej generácie má svoje spomienky na pašovanie LP-platní, neoficiálne nahrávky na magnetofónových páskach či zložité zháňanie lístkov na rockové koncerty. Teraz si svoju obľúbenú hudbu vychutnali. Sľúbený koniec sveta nikoho netrápil, pretože sa už tešili na „afterparty“. „Keď sa veci robia poctivo, nemôže neprísť výsledok. Je pre mňa satisfakciou, keď ľudia odchádzajú z koncertu plní energie,“ zhrnul svoje pocity Laco Lučenič.

Jana Škutková

Snímka František Rajecký

Tvorivosť obohacuje

Na vernisáži v Stredisku kultúry predstavili 8. januára svoje práce absolventi výtvarného štúdia. Techniky, motívy a farby výtvarných prác mali spoločného menovateľa - radosť z tvorby a možnosti jej prezentácie.

Upónáňaná doba si často vyberá svoju daň v podobe stresu a pocitu bezmocnosti. Jednou z možností, ako sa zo začarovaného kruhu dostať von, je prebudiť vlastnú tvorivosť. Stredisko kultúry ponúka priestor na seba-realizáciu a zmysluplné využitie voľného času v kurzoch a seminároch zameraných na umenie. Patrili medzi ne aj výtvarné štúdio a kurz, ktoré prebiehali počas minuloročnej jesene pod vedením Mgr. art. Magdy Burmekovej. Účastníci sa zdokonaľovali vo výtvarných technikách, navzájom sa inšpirovali, konfrontovali svoje výtvarné práce a prezentovali ich na januárovej výstave. Ak aj vo vás driemu skryté vlohy a máte chuť ich rozvíjať, môžete sa ešte prihlásiť do jarného kurzu výtvarných techník v Stredisku kultúry BNM na Vajnorskej 21.

(hal)

Vyhlásili Atléta roka 2012

Druhý piatkový večer v decembri patril v Mladej garde atlétom. Netradične šlo o spoločenskú udalosť plnú spomienok a gratulácií. Atletika sa tentokrát odohrávala v slávnostnom duchu, v spoločenskej sále študentského domova Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Prvýkrát v histórii oddielu sa na jednom mieste stretlo viacero generácií jeho pretekárov, trénerov i funkcionárov. Oslávili 50. výročie založenia atletického oddielu Telovýchovnej jednoty Slávia STU Bratislava, a zároveň s predstaviteľmi Slovenského atletického zväzu a jeho hosťami vyhlásili výsledky ankety o najúspešnejšieho atlétu Slovenska v roku 2012.

Najlepšou atlétkou uplynulého roka sa stala strednotriatarka Lucia Klocová z Martina (8. miesto na OH Londýn + nový rekord SR na 1500m), druhé miesto pripadlo kladivárke Martine Hrašnovej (striebro na ME v Helsinkách) a na treťom skončil chodec Matej Tóth (8. miesto na OH v Londýne). K ďalším oceneniam patrili cena pre najlepšieho mládežníka, trénera dospelých, trénera mládeže a veterána roka 2012. Objavom roka aj mládežníkom roka sa stala Lucia Mokrášová z Dubnice (triumfovala najmä vďaka 6. miestu na juniorských MS v Barcelone). Za ňou sa umiestnil účastník ME Martin Kučera z domácej Slávie STU. Kategóriu

Matej Tóth (3. miesto) - Lucia Klocová (1. miesto) - Martina Hrašnová (2. miesto)

tréner dospelých vyhral Pavel Slouka, tréner víťazky Lucie Klocovej, cena pre trénera mládeže putovala do rúk Milana Suletyho, trénujúceho spomenutú Luciu Mokrášovú. Ceny odovzdávali predseda zväzu Peter Korčok, rektor STU Róbert Redhammer a predseda SOV František Chmelár. Pri príležitosti 50. výročia oddielu sa na pódiu objavili aj jeho historicky najväčšie hviezdy - olympioničky Eva

Glesková, Eva Šuranová (dodnes jediná slovenská atlétka s kovom z OH), Anna Chmelková a Jozefína Čerchlanová. Pre operáciu chýbala Mária Mračnová a ospravedlnil sa aj Jozef Kucej. Posledný z oddielových olympionikov Roman Moravec bol ocenený in memoriam.

*Branislav Droščák, atletický oddiel
TJ Slávia STU Bratislava
Snímka Peter Gabovič*

Lyžiarsky výcvik pre každého siedmaka

Na zimnú lyžovačku so spolužiakmi sa tohto roku tešia všetci novomestskí siedmáci. Starosta Rudolf Kusý rozhodol o poskytnutí finančnej podpory pre každého žiaka vo výške 126 eur, a tak sa aj deti zo sociálne slabších rodín môžu zúčastniť lyžiarskych výcvikov. Mestská časť im uhradí plné náklady, teda výcvik, ubytovanie, stravu aj dopravu. Na horskej chate v Oravskej Polhore sa počas januára a februára 2013 vystrieda v piatich turnusoch viac ako 230 detí. (red)

Osem lekcií na ľade

Mestská časť podporuje aktívny šport na školách. Pre vyše šesťsto detí zo základných a materských škôl, ktoré spravuje, zabezpečila kurzy korčuľovania na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave. Korčuľovať sa učí, alebo sa v ňom zdokonaľuje 337 prvákov základných škôl a 311 predškolákov z materských škôl. Mestská časť prispela na každého z nich sumou 15 eur. „Korčuľovanie už tradične patrí k Novému Mestu, preto je prirodzené, že tento šport u detí podporujeme. Chceme, aby deti trávili aktívne aj zimné obdobie, na čo majú v našej mestskej časti vhodné podmienky,“ povedal starosta Nového Mesta Rudolf Kusý. Každé z detí absolvuje na ľade osem lekcií, jedna trvá trištvrte hodiny. Kurzy vedú skúsené trénerky z občianskeho

zdrúženia Jumping Joe, ktorého gestom je olympijský medailista a majster Európy Jozef Sabovčík.

Nové Mesto vyhralo futbalový turnaj mestských častí

Bratislavské Nové Mesto vyhralo v prvú decembrovú sobotu tradičný turnaj mestských častí v halovom futbale O pohár starostu Petržalky. S celkovou bilanciou dve víťazstvá a jedna remíza triumfovalo pred obhajcom vlaňajšieho víťazstva Karlovou Vsou. Tretí skončil tím domácej Petržalky a štvrté bolo Staré Mesto.

Turnaj, ktorý sa hral v športovej hale na Prokofievovej ulici, bol dramatický až do konca – o celkovom víťazovi sa roz-

hodovalo doslova do poslednej minúty. Mužstvo Nového Mesta, ktorého základ tvorili pracovníci miestneho úradu a novomestských základných škôl, zvíťazilo celkovo vďaka najlepšiemu skóre. Tím Nového Mesta prišiel povzbudiť na ceste za víťazstvom aj starosta Rudolf Kusý.

Organizátorom z mestskej časti Petržalka ďakujeme za pozvanie na kvalitne pripravený turnaj a súperom za férovú hru. Už teraz sa tešíme na budúci ročník!

(bor)

Ako sme hrali:

Nové Mesto – Petržalka 7:2

Nové Mesto – Karlova Ves 4:4

Nové Mesto – Staré Mesto 7:5

Vianočný turnaj v Školak klube

V rekordnom počte sa zišli hráči a priaznivci stolného tenisu 15. decembra v telocvični Základnej školy Riazanská a v priestoroch Školak klubu. Na Vianočnom stolnotenisovom turnaji súťažilo 24 športovcov a 4 športovkyne. Hralo sa v štyroch skupinách, každý s každým, následne semifinále a finále.

Celkovo sa odohralo 88 stretnutí. Z mužov bol najlepší Svetozár Holeček, na druhom mieste skončil Pavel Jakubec a na treťom Roman Lichner. Medzi ženami si najlepšie umiestnenie vybojovala Ingrid Podlucká, za ňou skončili Xénia Kubalcová a Júlia Kurillová.

Peter Blaho

INZERCIA:

Inštalatér – lacno a rýchlo.

Kontakt: 0904 572 977

EKO-podnik verejnoprospešných služieb ponúka na odpredaj vyradené vozidlá:

Felicia combi 1,6 l (zlý technický stav, r. 1996)

a ramenový nakladač (nepojazdný, r. 1988).

Bližšie informácie na č. tel. 4425 9308.

Vaše ponuky očakávame do 11. 2. 2013.

Úspešné športové podnikanie

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania predstavila 4. decembra najlepšie slovenské podnikateľky uplynulého roka. Ocenenie v súťaži Podnikateľka Slovenska 2012 si šikovné dámy prevzali z rúk manželky prezidenta SR Silvie Gašparovičovej.

Špeciálnu cenu udelila porota Jane

Bielik, ktorá podľa medzinárodného konceptu uviedla do života dámske fit-centrum Mrs. Sporty v novomestských Troch vežiach. „Od roku 1999 pracujem v oblasti športu a fitness, skúsenosti ma priviedli na myšlienku založiť si vlastný športový klub. Všetky ženy chcú byť zdravé a krásne, ale občas potrebujú posilniť motiváciu, aby v každom veku našli cestu k pohybu a zdravému stravovaniu,“ hovorí ocenená podnikateľka. Cvičiace dámy potvrdili, že si sem chodia po elán do života, pretože spoločne sa výsledky dosahujú s väčšou radosťou. Navyše v čase, keď detská obezita začína byť problémom, nejedna mladá mamička tu čerpá aj informácie o správnych stravovacích návykoch a pestovaní vhodného športu u svojich potomkov.

Text a snímka Jana Škutková

Kramárík s bohatým programom

Rodinné centrum Kramárík je otvorené ešte len zopár týždňov, no jeho činnosť sa už rozbíha na plné obrátky. V sobotu 15. decembra 2012 tu mestská časť usporiadala popoludňajšie plné zábavy a darčekov. V rámci bohatého programu sa predstavilo detské divadielko, zaznelo hudobné vystúpenie a prišiel aj kúzelník. Deti s rodičmi sa zabavili pri pečení a zdobení medovníkov, čím si skrátili netrpezlivé čakanie na najkrajšie sviatky roka. (jš)

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA - NOVÉ MESTO, VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

e-mail: info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk

PODUJATIA PRE DETI

6. 2. 2013, streda 14. h

Už sa fašang kráci... fašiangový karneval s tradičnými zvykmi a súčasnou diskotekou pre deti zo školských klubov pri ZŠ v MČ BNM

HUDBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Čaj o piatej, vždy v sobotu o 17. h

2. 2. 2013, HS Roland Live, spoločenský tanec a zábava pri hudbe 60.-90. rokov, pri sviečkach a so žrebovaním vstupeniek

9. 2. 2013, Fašiangový bál s DH Šarfianka, netradičný 5-hodinový bál pri dobrej dychovke

16. 2. 2013, Valentínsky čaj o piatej s HS Charlie Band, tanečná zábava pre zamilovaných aj nezamilovaných

23. 2. 2013, Matejský čaj o piatej s HS Merytan, už pofašiangový, ale veselý tanečný večer so žrebovaním vstupeniek

21. 2. 2013, štvrtok 19. h
Koncert Františka Nedvěda s jeho skupinou Tie Break
otvára 12. ročník **Folk country sála** alebo koncerty na vaše želanie

22. 2. 2013, piatok 19. h
Sen noci orientálnej, zážitkový tanečný večer s orientálnymi tancami

KLUBOVÉ PODUJATIA

4., 11., 18., 26. 2. 2013, pondelok 18. h
Sahadža joga - ako sa zbaviť stresu pokročilí, vstup voľný

5., 12., 19., 27. 2. 2013, utorok 18. h
Sahadža joga - ako sa zbaviť stresu začiatčníci, vstup voľný

7. 2. 2013, štvrtok 16. h
Klub Patchwork

13. 2. 2013, streda 17. 30 h
Zážitkové cestovanie, komentovaná fotoshow, súťažná prezentácia

14. 2. 2013, štvrtok 16. h
Klub priateľov opery

19. 2. 2013, utorok 17. h
Bratislavský včelársky spolok, pravidelné stretnutie členov a záujemcov

20. 2. 2013, streda 18. h
Túlavé topánky, beseda s cestovateľmi spojená s premietaním

22. 2. 2013, piatok 14. h
Informačné centrum zdravia - pre záujemcov o zdravý spôsob života (prednášky, cvičenia, zdravá výživa)

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (ĎALEJ VSZ)

2. 2. 2013, sobota 8. - 15.30 h
Medzinárodné VSZ a predajná výstava minerálov, skamenelín a drahých kameňov

9. 2. 2013, sobota 8. - 12. h

VSZ mincí, medailí, odznakov, bankoviek, starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, filatelie, plagátov, gramofónových platiní

VÝSTAVY

22. 1. - 2. 2. 2013

Svedectvo o dobrej zvesti, vystavuje Eva Droppová a syn Alexander

5. 2. - 16. 2. 2013

DUK predstavuje

19. 2. - 2. 3. 2013

Babula Frešová, autorská výstava

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok

14. h - 18. h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

Predpredaj vstupeniek: pondelok - streda

16. h - 19. h a jednu hodinu pred podujatím

v SK BNM Vajnorská 21, tel.: 02/44373763.

Zmena programu vyhradená.

KURZY

pri zápise od 4. 2. do 8. 2. 2013 zľava 10% na jazykové kurzy

Nemecký jazyk

pre začiatčníkov a pokročilých, 1x týždenne, štvrtok, 50 hodín

Anglický jazyk

pre začiatčníkov aj mierne pokročilých, 2x týždenne, pondelok - streda, 50 hodín

Taliansky jazyk

doplnujeme do I., II., III. a V. ročníka

1x týždenne, 60 vyučovacích hodín

Keramika pre deti

1x týždenne, streda 17. - 19. h

Keramika pre dospelých

1x týždenne, pondelok 17. - 20. h, utorok 17. - 20. h

Výtvarné štúdio

maľba, kresba, grafika a kombinované techniky pre dospelých

1x týždenne, utorok 17. - 20. h

Výtvarné techniky

základné princípy kompozície obrazu, teória farieb a perspektívy

1x týždenne, streda 17. - 20. h

Výtvarná škola D. Zacharovej

pre malých aj veľkých a príprava na školy umeleckého zamerania,

1x týždenne, štvrtok 15.30 - 17.45 h, piatok 14.30 - 16.45 h

Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia,

utorok, streda, štvrtok 17. - 20. h

Joga pre dospelých

1x týždenne, utorok 17.15 h - 18. 45 h

KURZY A SEMINÁRE

Moderovanie a komunikácia, Etiketa a verejné vystupovanie, Rozvoj osobnosti, Poznaj svoj hlas, Fotografia, Pletenie z papiera, Tvorivé písanie, Objav svoj hlas - zápis

Ponúkame kultúrno-spoločenské a výchovno-vzdelávacie podujatia pre stredné školy, tel. 44373771, 44372620

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie, tel. 44372620

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty - vrátane grafických návrhov, tel. 44372512

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18, tel.: 54 77 11 48

http://www.skvajnorska.sk,

e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE DETI

9. 2. 2013, sobota 16. h

Fašiangový karneval, detské tanečné popoludnie

23. 2. 2013, sobota 16. h

Perníkový domček, bábková hra v podaní Stražanovho bábkového divadla

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

4. 2. 2013, pondelok 19. h

127. Poetický večer s Juraom Sarvašom

KLUBOVÉ PODUJATIA

6., 20. 2. 2013, streda 16.30 h

Klub Venuša, klubové stretnutia Ligy proti rakovine

27. 2. 2013, streda 14. h

Výročná schôdza Klubu dôchodcov na Stromovej ul.

KURZY

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

1x mesačne, 16. - 17. 2. 2013, sobota a nedeľa 9. h - 14. h

VYT FIT

výtvarné relaxcentrum v DK

Škola pred škôlkou

cvičenie pre deti od 15 mesiacov do 3 rokov s mamičkami na MD, s hudobným sprievodom, utorok 10. h - 11.30 h

ZUMBA pre dospelých

utorok 17. h - 18. h

ZUMBA pre deti vo veku od 4 do 7 rokov

utorok 16. h - 16.45 h

Zdravotné cvičenia na problémy s chrbticou s prvkami jogy

začiatčníci, štvrtok 17. h - 18.30 h

Zdravotné cvičenia na problémy s chrbticou

pokročilí, utorok 18.15 h - 19.45 h

Pilatesove cvičenia

štvrtok 18.45 h - 19.45 h

Hra na klavír, spev, hudobná teória

pre deti, dospelých, seniorov

Angličtina pre deti

informácie priamo v DK

Služby - prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16. h do 19. h

Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.

Zmena programu vyhradená.

Vstupenky nerezervujeme.

koliba minergo

Energeticky úsporné byty na bratislavskej Kolibe

Moderné technológie Radosť z bývania Mesto na dlani

DEVELOPMENT A PREDAJ

ICT
ISTROCONTI

INVESTOR

SOPRA
MINERGO

ICT ISTROCONTI, a.s.
Ventúrska 18
815 48 Bratislava

Tel: 02/5920 1039 – 41

fax: 02/5443 0766

e-mail:

marketing@ictistroconti.sk

www.koliba-minergo.sk

Predaj pozemku na Jurskej ulici

UMIESTNENIE A OPIS POZEMKU:

- Pozemok sa nachádza v mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, na Jurskej ulici.
- Riešené územie spadá do lokality Podhorský pás, do sektoru č. 3 – Biely kríž.
- Pozemok má celkovú výmeru 13 175 m², leží na mierne svažitom území klesajúcom od severu k juhu, juhovýchodná strana zasahuje až k Račianskej ulici (železničná stanica Vinohrady).
- V pozdĺžnom smere je orientovaný severozápadne a juhovýchodne.
- Všetky inžinierske siete (verejný vodovod, kanalizácia, STL plynovod, vn a nn rozvody, trafostanica a slaboprúdové rozvody) sú v blízkom okolí riešeného územia.

Pozemok sa predáva s územným rozhodnutím.

Detailné podklady poskytneme záujemcom na požiadanie.

KONTAKT:

Mgr. Alexandra Malaschitzová
realitný maklér

CENTRUM BÝVANIA, s.r.o.

Einsteinova - SC Aupark, 851 01 Bratislava / SR

mobil: 0911 782347

e-mail: alexandra_malaschitzova@tatrabanka.sk

www.centrumbyvania.sk

CENTRUM BÝVANIA
T A T R A B A N K A